УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

2010
ЖОВТЕНЬ
№10 (215)

Синод Єпископів УГКЦ,
Львів-Брюховичі,
2 - 9 вересня 2010 року

Продовжувати присутність Христа і Його місію Відкуплення

Презентація фільму про Лаврівський монастир
Ігор СКЛЕНАР

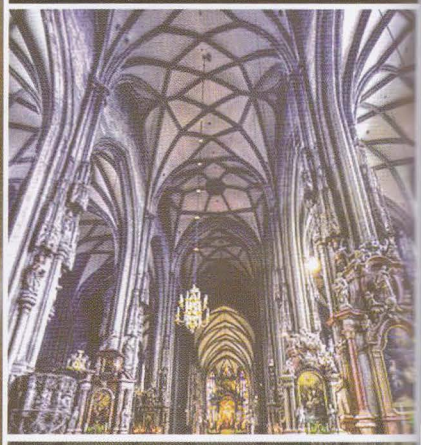

Маріяповчанська Чудотворна Ікона

катедральний собор св. Стефана (Відень, Австрія)

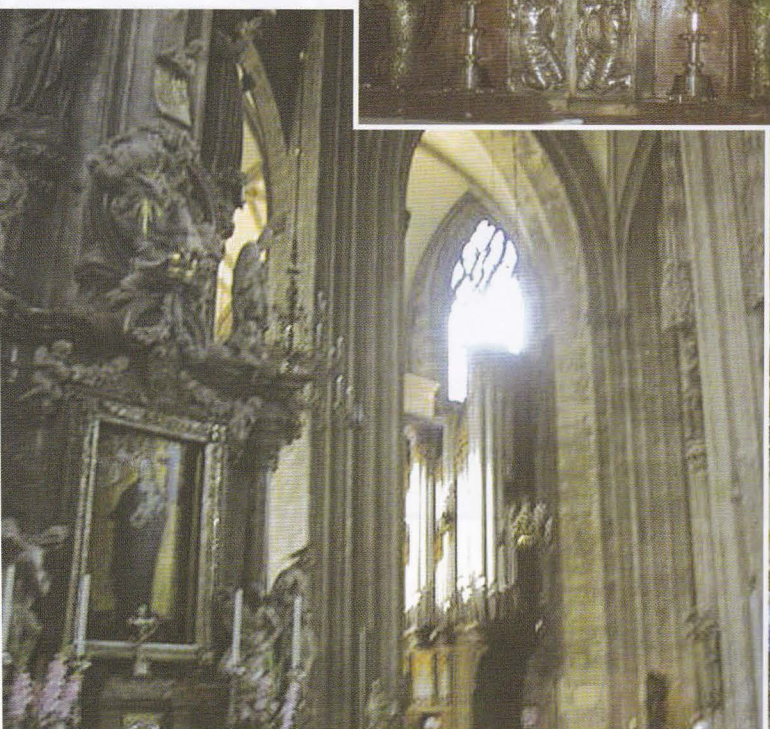

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА ... 3
НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД ... 6
ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛИСТОПАД: СВ. ПРЕП. ЛАЗАР ... 7
о. Діонісій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ
ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПАВЛА ДО КОРИНТЯН ... 8
СИНОД ЄПИСКОПІВ У ЛЬВОВІ-БРЮХОВИЧАХ 2-9 ВЕРЕСНЯ 2010 РОКУ ... 11
о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ
ПЕРША ТИМЧАСОВА ПРОФЕСІЯ У КРЕХОВІ ... 14
ДИЯКОНСЬКІ СВЯЧЕННЯ У ГОШЕВІ ... 15
о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ
ДИЯКОНСЬКІ СВЯЧЕННЯ У БРЮХОВИЧАХ ... 17
ІМЕНУВАННЯ ШКОЛИ В ТАРНАВІ ... 18
Ігор СКЛЕНАР
ЛАВРІВСЬКИЙ МОНАСТИР ПОКАЗАНО В ДОКУМЕНТАЛЬНОМУ ФІЛЬМІ ... 19
ЧУДОТВОРНА ІКОНА МАРІЇ ПОВЧАНСЬКОЇ ... 20
БОГОПОСВЯЧЕНІ ОСОБИ – СПРАВЖНІ ДРУЗІ ХРИСТА. О. ВАСИЛІЄМ ІВАНІВИМ, ЧНІ ... 21
о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ
КНИЖКА «МЕТАФІЗИКА Й ОНТОЛОГІЯ» ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР» – КНИГА РОКУ 2010 ... 25
Роман КВАСНИЦЯ
УКРАЇНСЬКУ ПІСНЮ КРІЗЬ ВСІ ПЕРИПЕТІЇ ЧАСУ ... 26
Ольга СТАСЕВИЧ, Світлана ДЕЛЕНКО, Марія ЛОПУШАНСЬКА
САВЧИНСЬКІЙ ЦЕРКВІ, ЩО НА СОКАЛЬЩИНІ, 100 РОКІВ ... 27
РЕВНИЙ ДУШПАСТИР ТА СУПІЛЬНИЙ ДІЯЧ СПОГАД ПРО О. ПЕТРА БАЛЬЦАРА, ЧСВВ ... 29
СПОГАДИ ПРО ОТЦЯ ЙОСАФАТА ВОРОТНЯКА, ЧСВВ ... 29
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
АПОСТОЛ ПРОКАЖЕНИХ ... 32
Степан БОРУЦЬКИЙ
ЯК КОМУНІСТИ БОРОЛИСЯ З ЦЕРКВОЮ, А СУЧАСНІ НЕЛЮДИ ЗНИЩИЛИ ЇЇ ВОГНЕМ ... 35
Іван КОБАСЯР
МІСІЯ МИРЯН У СВІТІ: СУСПІЛЬНО – ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ... 36
Галина ГОРДАСЕВИЧ
НОЇВ КОВЧЕГ ... 38
Леся ШТИКАЛО
КРОСВОРД «СВЯТИЙ ФРАНЦІСК АСИЗЬКИЙ» ... 43
МІСІОНАРЧИК В ГОСТЯХ ... 45
ПЕРШЕ СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ У ВОЛОДИМИРІ-ВОЛИНСЬКОМУ ... 46
МІСІОНАРЧИКОВА ПОШТА ... 47
Віра ПАРФЬОНОВА
БОГ – СПРАВЕДЛИВИЙ СУДДЯ ... 48
ВЕСЕЛИНКИ ... 49
Леся ШТИКАЛО
ЗАГАДКА «ШАХМАТКА» ... 50

З НАМИ БОГ

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
головний редактор

Слава Ісусу Христу!

Стоїмо знову перед вибором, цього разу до місцевих рад. Кожний католик запитує себе, як повинен поводитися в цій ситуації? Чи можна підтримувати бодай когось із кандидатів, яких ми насправді й не знаємо добре? Як християнин повинен ставитися до політики і наскільки повинна бути відчутна його роль в цій галузі людського життя?

Часто зустрічаємо висловів, що, мовляв, політика – це брудна справа. Проте ніхто інший не чинить її брудною, тільки самі політики. Наша біда полягає в тому, що політику творять так звані «старі кадри», виховані ще у часи радянщини, позбавлені відчуття відповідальності перед Богом, а тим самим й відповідальності перед людьми. Адже, якими чудовими не були б наміри придумати мораль без Бога, всі вони приречені і насправді призводять до створення таких жахливих суспільних устроїв, яких світ ще не знав ніколи. Але політики і сама політика покликана створити кращі умови для життя людей, народу, тому у своїй глибинній суті вона – це найблагородніша справа. Бо дбати за добро інших означає віддавати свій час, зусилля, здоров'я і талант для служби людям, чинити жертву власного життя і тим уподібнюватися навіть до Христа, який сам віддав своє життя, як викуп за багатьох. Зовсім інша справа, що цю чудову і величну місію нечесні люди перетворили у спосіб найчастіше нечесного заробітку, обману та просування власних інтересів на шкоду загальним та громадським.

З огляду на це кожний християнин насамперед покликаний розуміти високе призначення політики і не втікати від тих викликів, які вона ставить перед ним. Свята Церква не може брати участі у політичних процесах, висувати своїх кандидатів на посади, пов'язані із виконанням політичної влади, оскільки вона повинна проповідувати Боже слово і провадити людей до Небесного Царства. Політика і влада дуже легко відтягнуть її від виконання цієї найважливішої місії. Але, подібно до того, як Церква дбала про людей вже від сво-

го заснування, усуваючи між християнами злидні та молячись за добробут і мирне життя народу та його правління, тепер навчає шляхів праведності, щоб ті, які вступають на шлях служіння іншим у політиці, поводилися чесно та відповідально.

Ми як християни не можемо уникнути відповідальності за ціле суспільство. Тому вислів «немає за кого голосувати» не може бути нашим дороговказом. Ми повинні зробити свій вибір відповідно до навчання Церкви і морального обов'язку. Тому не слід слухати багато обіцянок, купуватися на дешеві трюки, як-от розподіл харчових пайків чи грошової винагороди за поданий голос. Варто переглянути списки кандидатів і зауважити, скільки в цьому списку є таких людей, які покинули своїх законних дружин і рідних дітей, як досягли свого багатства і чи тепер, якщо мають свої підприємства, дбають про працівників, чи вони відвідують церкву і чи їхні діти не виростають неробами чи наркоманами. Іншими словами, необхідно шукати такий список, в якому є найбільше людей моральних та відповідальних. Очевидно, що не всі кандидати відповідатимуть таким критеріям. Тому голосувати християни повинні за тих, кого вважають найбільш моральною людиною. А також необхідно пам'ятати, наш голос не вчиняє нас відповідальними за подальші дії обраних, так що можемо спокійно вимагати від них залишити посаду, якщо вони не дбатимуть про спільне добро.

Але перспектива розвивається далі. Християни, ведені Церквою, повинні виховати нове покоління політиків, які, подібно до Христа і багатьох ісповідників і мучеників, з любові Божої бажали своє життя віддати на служіння іншим, очікуючи тільки одного – торжества Царства Небесного поміж народом. У демократичному суспільстві ми не можемо знати, кого наступного оберемо собі за керівника. Можливо, це буде хтось дуже близький, або й ваш син чи донька. Як важливо виховати їх у глибокому довір'ї до Божого Провидіння, щоб вони, отримавши всі важелі влади, не втратили орієнтирів і не почали знову високе призначення політики перетворювати у «брудну справу». Ми не знаємо, якими будуть результати виборів, але мусимо дивитися у перспективу, виховувати себе і своїх дітей, щоб світло Євангелія могло осяяти кожну людину і держава не стояла осторонь цього процесу, а брала в ньому активну участь. З нами Бог. ■

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Відповідальний секретар:
Ігор САВ'ЯК

Радакційна колегія:
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ

Літературне редагування:
Христина МИХАЙЛЮК

Коректура:
Віктор ПОЛЄТКО

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Фото:
бр. Іпатій ВАЩИШИН, ЧСВВ

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 272-46-94
e-mail: misionar@ukr.net, misionarchik@i.ua
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 30.09.2010 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5500 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2010

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

**О, Божественне Серце Ісуса!
У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.**

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

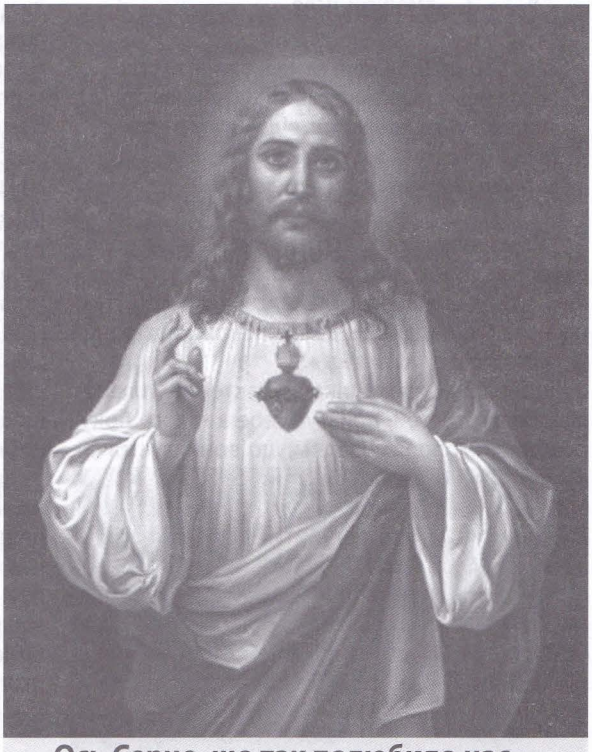

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб католицькі університети ставали дедалі частіше територіями, де завдяки світлу Євангелія можна було б відчути гармонію єдності віри та розуму.

МІСІЙНИЙ: Щоб відзначення Всесвітнього дня місій дало можливість зрозуміти, що завдання проповідувати Христа є остаточним і невід'ємним служінням, яке, згідно зі своїм покликанням, Церква повинна використовувати для добра людства.

МІСЦЕВИЙ: Щоб люди в Україні під покровом Пресвятої Богородиці глибше усвідомили своє життєве покликання та вибір.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД

(З благословення Святішого Отця)

о. Христофор ГАНИНЕЦЬ,ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб жертви наркоманії та всіх інших форм узалежнення, за підтримки християнської спільноти, віднайшли в силі Бога – Спасителя здатність радикально змінити своє життя.

Знавці духовного життя кажуть, що до володіння над собою можемо дійти завдяки старанним докладанням зусиль, засвоївши собі такі чесноти як: лагідність, терпеливість, довіра до Бога та справедливість.

Теперішня епоха яка характерна плюралізмом вартостей, показує себе з такого боку, особливо молодим людям, що вони, зустрічаючись з нею, губляться у виборі пріоритетів власного майбутнього. Якщо грань стерта, то легко можна її переступити, не зауваживши, що добре, а що зле, де чорне, а де біле. Так і стається. Сучасні люди або не думають про майбутнє, або бояться його, якщо ж мають добре теперішнє, не хочуть втрачати, тому використовують його вповні, переступаючи межу. За цією межею є втрата власної сили волі, узалежнення від ярмарку грішних пропозицій. Наркоманія, алкоголізм, ігроманія, еротоманія – неповний перелік, того, що робить вільне Боже створіння – рабом. Вийти з такого стану, позбутися неволі непросто. Державні програми, різні організації, які роблять спроби у цьому напрямку – тобто пропонують допомогу, яка не завжди базована на моральних засадах, радше, старається бути гуманістичною, приносить полегшення на короткий час, або замінює, грубо кажучи, велике зло – меншим злом. Це, самозрозуміло, – недостатньо. Потрібні сильніші, переконливіші, засоби допомоги, щоб «хвора» особа вилікувалася, а не просто перейшла в стан ремісії.

Католицька Церква, в якої особа за будь-яких обставин й адикцій залишається Особою, докладає всіх можливих зусиль на фізичному і духовному рівнях, щоб такі люди знайшли в собі силу, позбутися спокусливого ярма, щоб відкрилися на дію Святого Духа, подали руку Отцеві, і прямували з Христом до того життя, до якого споконвіку призначені. ■

МІСІЙНИЙ: Щоб Церкви Латинської Америки продовжували місію на цьому континенті, ініціаторами якої є місцеві єпископи, пов'язуючи її із загальним місійним покликанням народу Божого.

Папа Іван Павло II невтомно закликав усіх до місійної праці. Слова: «Послані до цілого світу» – стосувалися дванадцятьох апостолів. Святійший Отець повторював їх для всіх людей, всіх народів. У цих словах міститься велике доручення – євангелізувати весь світ. Ці слова не перестають бути актуальними і тепер. Це доручення є завжди в центрі інтересів Церкви. Багато місць на світі де сьогодні процвітає християнство, було зрошене кров'ю місіонерів. XX століття принесло дуже багато змін. Економічний, технічний і науковий прогрес зробив свою справу в матеріальному плані суспільства. Дві світові війни, виникнення тоталітарних систем стали причиною вступу невірства до традиційних християнських країн. Коли людський розум і самовпевненість особи бере верх над внутрішнім переконанням і совістю, тоді порушується гармонія особистості – чогось стає дуже мало або взагалі втрачається, а чогось є надлишок. Тому сьогодні весь світ вважається за одну місійну територію. В країнах Латинської Америки Христова віра стикається з певними викликами. Католицька Церква допомагає місцевим церквам цього континенту «навчати і берегти все» (Мт.28,20) – що заповідав Христос. ■

МІСЦЕВИЙ: Щоб у народі та офіційно в Церкві були вшановані мученики та ісповідники віри Срібної Землі

« Свідчити правду діл світу цього – означає деколи порятувати невинного перед несправедливим засудженням. Свідчити ж віру – означає давати нагоду, собі й іншим врятувати вічне життя».(М.Керул-Кмец).

Ісус Христос каже: «Кожний, отже, хто визнає мене перед людьми, того і Я визнаю перед Моїм Отцем небесним.(Мт. 10, 32-33). З цих повчань випливає, наскільки великий і однозначний вплив на нашу вічність має свідчення віри. Особливо подивугідним і значущим фактом є, коли віру відстоюється і бережеться у несприятливий антирелігійний час, як це було в часи комуністичного режиму або тепер в час збайдужіння до чогось вищого, релігійно-духовного. Українська земля багата свідками і мучениками, які попри систематичні переслідування зберегли і передали нам віру в «шатах», віру переможну і святу. І, зокрема, завдяки подвижникам Срібної Землі, велика кількість людей усвідомила і прийняла до свого серця Христа. Їхній живий приклад закарбувався в пам'ять поколінь. Як одне дике поселення в Америці стало християнським завдяки місіонерові, який почав свою місію з того, що викопав для них криницю, так і свідчення віри богоугодних синів Закарпаття має спонукати нас до обов'язку вшанувати їх нашою пам'яттю на офіційному рівні. ■

■ ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛИСТОПАД

СВ. ПРЕП. ЛАЗАР, 20 листопада

Преподобний Лазар Галісійський народився в Лідії, в місті Магнезії. Освічений і боголюбивий юнак, Лазар став ченцем в обителі святого Сави, заснованої великим подвижником благочестя в Палестині. Десять років провів преподобний у стінах цієї обителі.

Висвячений Єрусалимським патріархом на пресвітера, преподобний Лазар повернувся на батьківщину і поселився недалеко від Ефеса на пустинній горі Галісійській. Тут він був удостоєний дивовижного бачення: вогненний стовп, що сходить на небо, оточували Ангели, що співають: «Нехай воскресне Бог і розбіжаться вороги Його». На місці, де святому було явлено це диво, він побудував храм Воскресіння Христового. Незабаром до великого подвижника стали стікатися ченці, спраглі мудрого духовного відокремлення, богонатхненним словом і благим прикладом святого. Так виник монастир.

Отримавши одкровення про свою швидку кончину, преподобний оповістив про це братію, але за слізної молитви всіх Господь продовжив земне життя святого Лазаря ще на 15 років.

Преподобний Лазар помер в 1053 році у віці сімдесяти двох років. Братія поховала тіло святого в стовпі, на якому він змагався. Преподобний прославлений багатьма посмертними чудесами. ■

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПАВЛА ДО КОРИНТЯН

Закінчення.
Початок у ч. 6-9 за 2010 р.

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ

Поведінка під час літургійних зібрань і духовні дари (11,2-14,40)

Ця частина послання присвячена обговоренню кількох тем, об'єднаних навколо питання про те, як поводитися кожному у спільнотному житті, зокрема під час літургійних зібрань.

Порядок під час літургійних зустрічей (11,2-34)

Апостол розпочинає нову тему з висловлення похвали своїм адресатам з метою налаштувати їх доброзичливо до прийняття наступних важливих повідомлень. Павло вказує на подвійну причину своєї радості: коринтяни згадують усі його настанови і тримають передання так, як апостол їм передав (1,2). Отже, не ігнорують його слів і прикладу, але зберігають їх у пам'яті і дотримуються його повчань. Про апостольське передання і необхідність зберігання його таким, яким християни його прийняли з уст і прикладу апостолів Христових, Павло говорить не лише в цьому листі, про це вже була мова у 2 Сол 2,15; 3,6. Ця тема ще двічі буде піднята й у цьому посланні: 1 Кор 11,23; 15,3.

Поведінка під час молитви (11,3-16)

Діяльність і листи апостола Павла виявляють новизну християнського погляду на відношення між чоловіком і жінкою. Наприклад, у Посланні до филип'ян Павло однаково ставиться до чоловіків і жінок, пам'ятаючи про важливу роль, яку відіграли жінки, зокрема Еводія і Синтиха, на початку заснування у Филиппах християнської громади (Флп 4,2-3). У Посланні до галатів апостол проголошує: «Всі ви, що у Христа христилися, у Христа одягнулися. Нема юдея ані грека, нема невільника ні вільного, немає ні чоловіка ані жінки, бо всі ви одно у Христі Ісусі» (3,27-28). Зрозуміло, що і під час перебування в Коринті Павло навчав так само, звертаючи увагу на те, що взаємини між християнами мають відрізнятися від моделі поведінки поган чи юдеїв, «бо проминає образ світу цього» (7,31).

Факт, що у 1 Кор 11,2-16 Павло знову підносить тему гендерної (від англійського gender – рід, стать) відмінності між чоловіком та жінкою, може свідчити, що не всі коринтяни зрозуміли правильно зміст Павлового навчання. Мабуть, проголошення рівності чоловіка і жінки деякі з них сприйняли як заклик до усунення зовнішніх відмінностей у способі одягання чи поведінки. У суспільстві ж того часу запускання чоловіками довгого волосся або ж зодягання жінок на зразок чоловіків розцінювалося як ознака практикування одностатевих відносин, що з точки зору християнської моралі завжди вважалося гріхом (Рм 1,26-27; 1 Кор 6,9-10).

У короткому поясненні цього питання Павло і використовує богословські аргументи, і посилається на практику Церков. «Хочу, щоб ви знали, що кожному чоловікові голова є Христос, а голова жінці – чоловік, а голова Христові – Бог», – так починає свою мову Павло. Багатозначність слова «голова» у грецькій мові (як і в українській) дозволяє таке порівняння, суть якого в тому, що кожен чоловік підпорядкований Христові так, як Христос, Божий Син, – Богу Отцю, а подібно жінка підпорядкована чоловікові.

У поясненні своєї думки Павло посилається на біблійний опис створення чоловіка і жінки (Бут 2,7.21-22). Відмінність між чоловіком і жінкою є невід'ємною частиною Божого задуму щодо людини, тому ця відмінність є повсякчас актуальною, як і першість чоловіка. Що це значить на практиці? Відповідь Павло дає у поняттях, які виражали згідні з християнською мораллю звичаї його часу, маючи на увазі конкретну ситуацію коринтян: чоловікові не личить покривати свою голову, коли він молиться або пророкує; жінці ж, навпаки, не личить бути з непокритою головою (11,4-5).

Коли Павло говорить про першість чоловіка, він іде за логікою біблійного тексту, але не за думкою своїх сучасників, чи юдеїв, чи поган, які відстоювали об'єктивну вищість чоловіка над жінкою чи її обов'язок беззастережно підпорядковуватися чоловікові. Це правда, жінка – від чоловіка і створена для чоловіка (Бут 2,21-22), каже Павло, але «в Господі ні чоловік без жінки, ні жінка без чоловіка, бо так, як жінка (походить) від чоловіка, так само й чоловік (приходить на світ) через жінку, а все від Бога» (11,11-12).

Два інших аргументи Павла доповнюють зміст першого. «Хіба сама природа вас не вчить, що коли чоловік запускає волосся, то це для нього сором? А коли жінка запускає довге волосся, то це для неї слава…» (11,14-15) – тут Павло відкликається до загальноприйнятого в його часах звичаю, переконань і способу мислення його сучасників. Останній аргумент Павла – з авторитету Церкви: «Коли ж хто сперечатися хоче, – то ми такого звичаю не маємо, ані Церкви Божі» (11,16).

Чи Павлові аргументи, подані у цій частині послання, актуальні в наш час? Засновки так, практичні висновки – не у всьому. Адже спосіб зодягання має відношення не тільки до моральності, але й до культури того чи іншого народу і навіть моди. У наш час одягаємося зовсім по-іншому, як одягалися люди І століття. Косичка чи довге волосся чоловіків, штани жінок або їх молитва у церкві без хустини зовсім не означають, що вони – неморальні чи менше побожні: інші культура й мода. Інша річ, коли хтось зодягається нескромно чи непристойно, не шануючи святого місця, ні не зважаючи на тих, яких своїм виглядом провокує на гріх, – тут уже питання не моди чи звичаю, але моралі, вільного лихого вибору людини.

Якщо вагомим аргументом Павла були норми і звичаї його часу, то і Церква на порозі III тисячоліття християнства повинна дивитися на нові знаки часу і не вбачати зла там, де його немає, зокрема у змінених, проте морально гідних і загальновизнаних звичаях, способі одягання і поведінки. У наш час скоріше тим, які відстоюють надто дослівне тлумачення слів апостола Павла і докоряють церковній владі, що «не звертає людям уваги», потрібно казати: «хто сперечатися хоче, – то ми такого звичаю не маємо, ані Церкви Божі».

Євхаристійна трапеза (11,17-34)

Значно більшої, ніж попередньому питанню, ваги надає Павло своїм зауваженням щодо спільних зустрічей коринтян, під час яких відбувалося споживання жертви Господньої. Мабуть, Павло отримав інформацію про недоліки на цих зустрічах від людей Хлої (1,11), і це привело його до висновку: «ваші сходини виходять вам не на добро, а на зло» (11,17).

Те, що серед коринтян бувають роздори (з грецької – схизми), для Павла не новина, за це він докоряв своїм адресатам у першій частині послання. Тепер його думка більше стримана: «мусять бути у вас єресі (роздори, фальшиві вчення), щоб виявилися випробувані між вами» (11,19).

Вістря критики Павла спрямоване на нездорову атмосферу при літургійних зібраннях, на яких відбувалося безкровне жертвування і споживання Пресвятої Євхаристії – відповідник нашої Божественної Літургії. Після богослужіння організовували спільну трапезу, так звану гостину любові, на якій, однак, як про це дізнався Павло, не було взаємного поділу дарів. Тому він докоряє: «Ваші сходини не є споживанням вечері Господньої. Бо кожен поспішає їсти свою вечерю: дехто ж голоден, а дехто п'яний» (11,21).

Апостол нагадує адресатам про зміст служіння Пресвятої Євхаристії. Хоч він навчав про це коринтян, коли був серед них, наводить ще й у листі слова апостольського передання про установу цього таїнства під час останньої вечері Ісуса Христа з апостолами (11,23-25; пор. Лк 22,19-20) і зазначає: «Я бо, що прийняв від Господа, те й передав вам… » (11,23).

Павло підкреслює велику відповідальність християн за те, щоб достойно брати участь у служінні Пресвятої Євхаристії та її споживанні: «Кожного разу, як їсте хліб цей і п'єте цю чашу, звіщаєте смерть Господню, аж доки він не прийде. Тому хто буде їсти хліб або пити чашу Господню недостойно, буде винний за тіло і кров Господню» (11,26-27). Не можна приступати до

служіння Пресвятої Євхаристії неприготованими, а тим більше приймати святе Причастя недостойно: «Хай, отже, кожний випробує себе самого і тоді їсть цей хліб і п'є цю чашу. Бо той, хто їсть і п'є, не розрізняючи Господнього тіла, суд собі їсть і п'є» (11,28-29). Даючи конкретні вказівки, Павло не закриває цієї важливої теми, а обіцяє продовжити її, коли прибуде у Коринт.

Духовні харизми і життя Церкви (12,1-14,40)

У подальшій частині послання апостол Павло веде мову про духовні дари або харизми, які виявляються у спільноті християн і дані кожному віруючому для добра спільноти. Павло звертає увагу на ті дари, яких треба більше прагнути, як-от дар пророцтва, а також на дар мов, який аж занадто цінувався у коринтській спільноті. Ціла частина 1 Кор 12-14 укладена так, що її центром є так званий гимн про любов (13,1-13). З огляду на важливість теми, а також на її великий обсяг, ці розділи, як також наступний, будуть розглянуті окремо, дещо пізніше.

Правда про Христове воскресіння та її наслідки (15,1-58)

Наприкінці свого послання апостол Павло розглядає ще одну важливу тему, щодо якої коринтяни мали деякі сумніви: про зміст воскресіння померлих. Розпочинає він від подання свідчень про те, що Христос справді воскрес (15,1-11), опісля відкидає сумніви, пов'язані з питанням про воскресіння померлих (15,12-19), пояснює зміст Христового воскресіння (15,20-28) та його значення для віруючих в Нього (15,29-34). Також Павло пояснює, як розуміти воскресіння тіла (15,35-49) та коли його очікувати (15,50-57). Закінчує апостол цілий цей розділ послання заохоченням коринтян до витривалості у Господній службі (15,58).

Збірка для Церкви у Єрусалимі (16,1-4)

У Посланні до галатів Павло, описуючи зустріч з апостолами Петром, Яковом та Йоаном в Єрусалимі (2,8-9), згадує про своє зобов'язання перед ними дбати про вбогих, тобто збирати в заснованих ним Церквах допомогу для потреб бідніших християнських громад, зокрема єрусалимської. Це зобов'язання він намагається добре виконати, бо це допоможе легше знайти спільну мову в багатьох дратівливих питаннях і захистити його перед різними наклепами. Але Павло свідомий також того, що надмірна увага до грошової збірки в Коринті під час його приходу може збудити недовір'я до нього, мовляв, прибув по гроші. Тому вже у першому своєму листі він пише про цю важливу справу, покликаючись на свій досвід з Церквами Галатії.

Павло радить коринтянам кожного першого дня тижня відкладати кошти на цю пожертву, а коли він прийде, можна буде переслати її в Єрусалим через відпоручників від коринтської Церкви. Хоч Павло має намір сам вирушити в Єрусалим, він обережний у тому, щоб не пов'язувати збірку зі своєю особою: «Коли ж буде потрібно піти й мені самому, то вони підуть зо мною» (16,4).

Подальші плани Павла (16,5-9)

Апостол коротко описує свою ситуацію і наміри: «Прийду ж до вас, як Македонію перейду» (16,5). Якщо подальші слова: «бо я крізь Македонію переходжу», – не є пізнішим додатком, то дане дієслово потрібно розуміти у значенні наміру: «збираюся переходити», бо інакше як зрозуміти: «В Ефесі я перебуду до П'ятидесятниці»?

Мабуть, Павло дописує листа в Ефесі на початку весни, згодом має вирушити через Македонію (Филипи, Солунь, Верію), щоб наприкінці літа прибути в Коринт. «А у вас, може, зупинюсь або й перезимую, щоб ви мене провели, куди я піду» (16,6), – пише він, пояснюючи: «Я вас не хочу бачити тепер лиш у переході; надіюсь бо деякий час у вас перебути, коли те Господь дозволить» (16,7).

Тимотей і Аполлос (16,10-12)

Павло згадує про двох своїх співпрацівників у апостольстві, Тимотея й Аполлоса. Тимотея не було біля Павла тоді, коли він писав листа до коринтян, бо на початку послання Павло згадує тільки Состена. Імовірно, Павло вислав Тимотея швидше, і то не лише до Церкви в Коринті, а й до Церков Македонії, оскіль-

ки лист Павла мав застати його в Коринті або і випередити. Можливо, Тимотей відправився до Коринта сушею через Македонію, а лист мав бути завезений кораблем? У всякому випадку, Павло дбає, щоб Тимотея коринтяни прийняли з якнайбільшою пошаною і гостинністю, – адже він був помічником Павла у Коринті і тамтешнім християнам добре знаний, – а також доручає передати Тимотею, щоб він прийшов у Ефес (16,8), де Павло мав зачекати на нього.

Павло згадує і про Аполлоса, красномовність і запал якого стали каталізатором поділів у коринтській громаді християн (1 Кор 1,12). Чи сам Аполлос трохи боявся повернення до Коринта, невідомо. Павло тільки повідомляє, що «дуже його просив», щоб Аполлос пішов у Коринт, але «він не мав ніякої охоти тепер прибути; прийде, як буде догідний час» (16,12).

Прикінцеві заохочення (16,13-18)

«Чувайте, стійте у вірі, будьте мужні, кріпіться. Нехай усе у вас діється в любові», – закликає Павло своїх адресатів, а водночас подає за приклад Степану та членів його сім'ї. Вони одні з перших християн в Коринті, «первісток Ахаї»; саме цю родину Павло охрестив особисто (1,16). Цю родину, яка виявила своє вміння служити іншим, християнській громаді, Павло ставить за приклад і закликає своїх адресатів мати таких, як вони, в пошані та піддаватися їх проводові. Також Павло повідомляє, яким радісним було для нього прибуття Степани, Фортуната й Ахаїка.

Вітання і благословення (16,19-24)

На прощання Павло передає коринтянам привіт від християнських Церков провінції Азії, центром якої було місто Ефес, зокрема ж від добре знаних коринтянам Акили і Прискили та їхньої домашньої церкви, та від всіх братів і сестер християн, а також передає усім привіт від себе. Слова: «Привіт моєю рукою, Павловою», – як і подібні вислови в інших посланнях, вказують на те, що писав лист хтось інший, можливо, Состен, а Павло поставив наприкінці свій підпис.

«Якщо хтось не любить Господа, – заявляє Павло, імовірно відкликаючись до 13,1-13, – нехай буде анатема. Марана та». Слово «анатема» – означає «бути виданим на знищення, проклятим, відлученим від Божої спільноти». Термін «марана та» означає буквально: «Господь надходить» або «Прийди, Господи» (пор. Одкр 22,20). Обидва вислови – з арамейської мови, взяті, імовірно, з первісної літургії Церкви.

Закінчує апостол Павло своє послання побажанням благодаті та миру. ■

СИНОД ЄПИСКОПІВ У ЛЬВОВІ-БРЮХОВИЧАХ
2-9 ВЕРЕСНЯ 2010 РОКУ

У Синоді взяло участь 39 його членів з України, Західної Європи, США, Канади, Латинської Америки та Австралії. На засіданнях був Преосвященний владика Мілан (Шашік), єпарх Мукачівський, та запрошені гості: Преосвященний владика Ладислав (Гучко) з Праги, Преосвященний владика Дімітріос (Салахас) з Афін та архимандрит Сергій Ґаєк із Білорусії.

Синодальні засідання розпочалися молебнем до Святого Духа. Відкриваючи Синод, Блаженніший Любомир у своїй програмній доповіді наголосив на глобальному характері нашої Церкви, яка живе і діє у багатьох країнах, на різних континентах та в різноманітних культурних середовищах, вказав напрямки розвитку та виділив першочергові завдання, що їх ставить перед нею сьогодення.

Основною темою Синоду було питання міграції. Для того щоб проаналізувати стан цього феномену та накреслити стратегію душпастирської діяльності УГКЦ у цій сфері, єпископи заслухали доповідь Преосвященного владики Йосифа (Міляна), єпископа-помічника Київської архиєпархії, голови Пасторально-місійного від-

ділу УГКЦ, а також доповіді світських та церковних експертів щодо цього питання і живі свідчення самих мігрантів.

Увага синодальних отців до цієї проблеми була пов'язана з тим, що за роки незалежності України у пошуках «кращого життя» за межі країни виїхало близько 5 мільйонів українців. Інші дослідження у своїх показниках сягають аж 7 мільйонів. Понад 60% цієї кількості є вихідцями із західних областей України. Якщо взяти до уваги те, що греко-католики у західних областях України (особливо Івано-Франківській, Тернопільській та Львівській) становлять більшість, а всіх українських греко-католиків у світі є понад 5 мільйонів, то можемо припускати, що третина вірних УГКЦ знаходиться поза межами України.

Члени Синоду відзначили, що сьогодні Христовий заклик звернений до Церкви, щоб вона, будучи збудованою на апостолах, шукала способів відповісти на сучасні виклики, особливо у сфері міграційних процесів, аби у них не забракло місця для Бога. З одного боку, Церква повинна допомогти своєму народові боротися з усіма проявами соціальної несправедливості, які зумовили масовий виїзд людей, а з іншого – нагадати тим, хто змушений із різних причин покинути рідну землю, Христовий заклик: «Шукайте перше Царство Боже та його справедливість, а все те вам докладеться» (Мт. 6, 33).

Четверта хвиля еміграції українців є явищем сьогодення. Адекватно і однозначно оцінити її досить важко, оскільки вона ще не завершилася, чи навіть має тенденцію до зростання. Основною причиною виїзду багатьох наших співсестер і співбратів стала несприятлива економічна ситуація в країні, за якої утримання родини та виховання дітей стали справами дуже важкими або й неможливими.

Священний Синод підкреслив, що церковна ієрархія завжди намагалася досить швидко та вчасно реагувати на всі процеси, які відбуваються в суспільстві. Притому вся її діяльність містила в собі дві досить тісно пов'язані між собою складові:

1) душпастирсько-структурну: вона проявлялася у душпастирському супроводі мігрантів у країнах їхнього поселення на початку їхнього становлення та в пізніших намаганнях створити відповідні церковні ієрархічні структури;

2) соціально-культурну: вона полягала у допомозі емігрантам об'єднатися для досягнення більш сприятливих соціальних очікувань. Центрами такого об'єднання ставали культурно-просвітницькі осередки при парафіях.

Синодальні отці стурбовано констатували, що сучасна українська еміграція є дуже складним явищем, яке не можна чітко охарактеризувати. Провідні експерти обмежуються поданням загальних тенденцій або аналізом якоїсь однієї країни, в якій є більше скупчення українських трудових мігрантів. Точно визначити, скільки українців виїхало за кордон протягом років незалежності, є досить важко. Однак можна стверджувати: число сучасних українських мігрантів вимірюється мільйонами і сьогодні міграційний потік з України невпинно продовжується.

Пастирі Церкви зауважили, що вірні нашої Церкви, особливо мігранти у країни Європи, зі-

штовхуються із проблемою інтеграції не тільки в чуже соціально-культурне, а й незнайоме для них церковне середовище. Неправильно сформована релігійність на батьківщині призводить до того, що у країні перебування людина почувається самотньою і потрапляє у стан самоізоляції та відокремленості.

Стурбованість Синоду викликала проблема швидкого темпу асиміляції мігрантів, яка становить небезпеку для нашого народу і нашої Церкви. Нині простежуємо два види асиміляції: національно-культурну та церковно-духовну. Тому основна мета, якою керуються єпископи під час формування стратегії УГКЦ в цьому питанні, – це забезпечення пасторально-духовної опіки, а також, по змозі, надання соціального захисту всім категоріям сучасних українських мігрантів. В країнах, у яких вже діють структури УГКЦ, відбувається процес переосмислення їхньої діяльності щодо душпастирського служіння емігрантам. Там, де ще немає відповідних церковних структур, робляться кроки для їх створення.

Синод прийняв низку рішень, спрямованих на створення відповідних механізмів для забезпечення душпастирської опіки над українськими емігрантами, організування відповідних центрів підготовки духовенства до цього виду пастирського служіння, забезпечення обміну досвідом тих священиків, які вже його здійснюють.

Для того щоб осмислити норми права, якими повинна керуватися Церква, забезпечуючи духовну опіку своїм вірним на еміграції, синодальні отці заслухали доповідь Преосвященного владики Дімітріоса (Салахаса), екзарха для католиків візантійського обряду в Греції, визначного знавця канонічного права Східних Католицьких Церков. У своїй промові він висвітлив сучасне правове розуміння терміна «канонічна територія», особливості юрисдикції Патріарха на цій території та поза її межами. Екзарх для католиків візантійського обряду у Греції наголосив на тому, що УГКЦ є єдиної Церквою з єдиним її Главою, а тому розуміти та розвивати її життя та діяльність потрібно, виходячи із засади цієї внутрішньої єдності.

У день відходу у вічність Патріарха Йосифа (Сліпого), 7 вересня, синодальні отці провели день духовної обнови. Того дня в молитві, тиші та розважанні над Божим Словом під проводом о. Тараса Барщевського єпископи стояли перед Божим обличчям та просили благодаті Духа Святого для того, щоби своїми рішеннями чинити Його святу волю. На закінчення цього дня відбулася презентація фільму «Йосиф Сліпий. Молитва за Україну», присвячений 20-річчю легалізації УГКЦ. Ця документальна кінострічка стала своєрідним спомином пророчої діяльності Патріарха Йосифа в період його місії поза межами України.

На своїх сесіях учасники Синоду розглянули стан підготовки Церкви до найближчої сесії Патріаршого Собору, присвяченої покликанню до богопосвяченого життя, яка відбудеться наступного року в Прудентополісі (Бразилія). Було затверджено програму Собору, його статут та вирішено інші практичні питання, пов'язані з його підготовкою та проведенням.

Єпископи взяли до відома результати напрацювань у питанні беатифікації митрополита Андрея (Шептицького) та патріарха Йосифа (Сліпого), прийняли необхідні рішення для ефективної діяльності постуляційного бюро.

Окрема увага була присвячена роботі над виданням Катехизму УГКЦ, концепції євангелізаційної місії нашої Церкви, а також питанню застосування практики катехуменату в її душпастирстві.

Синодальні отці розглянули стратегію інформаційної присутності УГКЦ в Інтернеті. Було підкреслено, що розвиток суспільних комунікацій є важливим засобом у розбудові церковних спільнот, та прийнято низку практичних рішень у цьому напрямку.

Для того щоб належно підготуватися до найближчої сесії Патріаршого Собору, прийнято 2011 рік присвятити темі богопосвяченого життя.

Наступний Синод Єпископів УГКЦ проходитиме в Куритибі (Бразилія). Головними його темами визначено практичні питання душпастирства емігрантів та розробляння конкретних заходів для втілення в життя євангелізаційної стратегії УГКЦ.

Синодальні сесії завершилися подячним молебнем до Матері Божої. ■

Секретаріат Синоду Єпископів УГКЦ

ПЕРША ТИМЧАСОВА ПРОФЕСІЯ У КРЕХОВІ

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ

На саме свято Преображення Господа нашого Ісуса Христа (а це храмовий празник у монастирі святого Миколая у Крехові) одинадцять братів-новиків склали першу тимчасову Професію у Василіянському Чині на руки о. Пантелеймона Саламахи, ЧСВВ, ігумена монастиря і магістра новіціяту. Ось імена братів: бр. Кипріян-Климентій Богдан Зейкан, бр. Йосафат Остап-Андрій Попович, бр. Атанасій Андрій Пилипчак, бр. Адріан Микола Барилко, бр. Марко Микола Федак, бр. Юстин Ігор Цюпка, бр. Йосиф Степан Учанов, бр. Антоній Василь Джердж, бр. Пантелеймон Мар'ян Зеленко, бр. Іван Олег Петришак та бр. Агапій Ярослав Луцик.

Урочисту Святу Літургію очолив о. Пантелеймон Саламаха. З ним співслужили о. Климентій Рішко, ЧСВВ, консультор Провінції святого Миколая в Україні (до якої, до речі, належить бр. Кипріян-Климентій), та о. Йосафат Коваль, ЧСВВ, економ Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні. Під час співу третього антифону брати-професи процесійно ввели братів-новиків до храму. Останні зробили перед іконостасом три доземні поклони, а тоді лягли хрестовидно під спів тропарів святому Василію Великому. Ставши знову на коліна, брати, згідно із обрядом, почали діалог з отцем-магістром, а тоді кожен зачитав заяву про складення першої монашої Професії: обітів убогості, чистоти і послуху. Після цього о. Пантелеймон, окропивши свяченою водою, вручив братам монаші пояси та запалені свічки і привітав їх зі знаменним кроком у житті.

Проповідь о. Пантелеймона стосувалася значення празника Преображення Господнього, яке полягає у тому, що кожен християнин повинен прямувати до Світла-Христа, Яке просвічує усіх людей. Особливим чином це свято стосується богопосвячених осіб, адже монахи покликані самі просвічуватися Світлом Христовим і доносити його до інших. Отець-магістр закликав братів, що склали свою першу Професію, до витривання в доброму, а всіх заохотив підтримувати їх молитовно.

Коли Літургія закінчилася, о. Пантелеймон насамперед подякував Богові за дар нових покликань до монашого життя. У своєму привітанні він заохочував братів до ревного та вірного дотримання обітів убогості, чистоти і послуху. Своєю чергою, бр. Пантелеймон Зеленко від імені братів, що склали Професію, звернувся зі словами вдячності до Господа, а тоді – до батьків за те, що виховали своїх синів і віддали їх на служіння Богові. В особливий спосіб пролунала подяка о. Пантелеймону, який під час новіціяту був для братів учителем і добрим та терплячим батьком, а також усім іншим духовним провідникам, з якими їм довелося ділити цей час. Просімо і ми у Господа, щоби допоміг нашим братам у звершенні їхнього монашого подвигу та духовному поступі. ■

СВЯЩЕНИЧІ СВЯЧЕННЯ У ГОШЕВІ

На празник Переображення на Ясній Горі під час Архиєрейської Літургії ординарій Івано-Франківської єпархії кир Володимир Війтишин поставив у ієреї чотирьох дияконів нашого Чину – Тадея Володимира Годованця, Даниїла Андрія Сікору, Іринея Ігоря Пелиха й Христофора Василя Ганинця. Христофор і Тадей навчалися у ВІФБС, цього року успішно закінчили студії. Тадей виконує служіння в монастирі на Слобожанщині (с. Покотилівка, Харківська область). Христофор – у монастирі св. Онуфрія (Львів), допомагає видавати часопис «Місіонар». Даниїл здобув богословську освіту у Перемишлі, в даний час займається збиранням архівних й історичних даних про отців Чину і служить у ВІФБС. Іриней навчався у Бразилії та Австрії. Останній рік у Крехівському монастирі, є соціем новіцияту.

Зранку 19 серпня групи прочан здалека і близька поспішали до Гошева на урочистість, з гарно прибраними маленькими кошиками, в які дбайливо повкладали плоди літа – яблука, сливи, персики, виноград і, звичайно, мед. В народі це свято ще називають медовим Спасом. Люди вірять, що посвячені в цей день плоди і мед мають цілющі властивості, а багато літніх мирян тільки цього дня вперше смакує дари землі: такий галицький звичай.

Архиєрейська Божественна Літургія розпочалась об 11 годині. Після херувимської пісні диякони, зробивши три великі поклони, по черзі підходили до владики, цілуючи набедреник, руку, праве рамено архиєрея й чотири кути престолу, і так тричі. Далі відбулось визнання віри і присяга – важливий момент, де йдеться про сім Святих Таїнств. Згодом владика, ставлячи край омофора на голови рукоположуваних, тричі їх поблагословив, читаючи відповідні молитви. Потім святитель, виголосивши «аксіос» і подаючи кожному священичу одежу, залучив нововисвячених до Святої Літургії. Після урочистої Служби владика Володимир наголосив на важливості цього Святого Таїнства і закликав молодих священиків тримати погляд на гору Тавор, де переобразився Син Божий. Подячне слово кир Володимиру за вділені свячення висловив протоігумен Чину о. Йоанікій Чверенчук. Також подякував василіанській спільноті за чернече виховання і підготовку, батькам і родичам – за добре християнське виховання з юних літ. У свою чергу, від нововисвячених ієреїв подяку всім причетним до святкування склав о. Іриней Пелих. Опісля ігумен Гошівського монастиря

о. Дам'ян Кастран здійснив окроплення свяченою водою принесених плодів.

Многоліття, подячні пісні, радісні обличчя вкотре свідчили про сходження Божої благодаті на Ясну Гору. Переображені у Святих Таїнствах Покаяння і Євхаристії душі і серця прочан, їхня молитовна постава додавали ще більше заохоти тим вірним, хто побував на цьому святому місці вперше. ■

КОРОТКІ ЖИТТЄПИСИ НОВОПОСТАВЛЕНИХ СВЯЩЕНИКІВ ЧСВВ

о. Іриней Ігор Пелих, ЧСВВ

Народився 18 березня 1981 року у Львові.
У 1987 – 1995 роках навчався у середній школі міста Львова. Після цього вступив до Василіянського ліцею у Червонограді Львівської області, де здобув у 1998 р. середню освіту із золотою медаллю. У липні 1998 р. вступив на кандидатуру до Крехівського василіанського монастиря і там, після закінчення новіціату, склав перші чернечі обіти у серпні 2000 р.
У 2000-2001рр. навчався на підготовчому курсі у Золочівському ВІФБС. Протягом 2001-2004 рр. вивчав філософію у Василіянському інституті в м. Куритиба (Бразилія).
Довічну професію склав у Жовкві 24 липня 2005 р.
У 2006-2009 роках навчався в Міжнародному теологічному інституті в Гамінгу (Австрія), де здобув ступінь магістра теології.
28 липня 2009 р. отримав дияконські свячення з рук високопреосв. Кир Ігоря Возьняка в соборі св. Юрія у Львові.

о. Тадей Володимир Годованець, ЧСВВ

Народився 5 липня 1979 р. в селі Токарівка Дергачівського району Харківської області.
У 1986-1994 рр. здобував неповну середню освіту, після чого закінчив загальноосвітню школу I-III ступенів №5 в м. Червонограді Львівської обл.
У 2001 р. вступив на кандидатуру до Крехівського василіанського монастиря і там, після закінчення новіціату, склав перші чернечі обіти у серпні 2003 р., тоді ж був переведений до Бучацького монастиря, де виконував обов'язок префекта Бучацького колегіуму св. Йосафата.
У 2004 по 2010 р. навчався у Василіянському інституті філософсько-богословських студій.
Довічну професію склав у монастирі св. Онуфрія у Львові 2008 р.
У 2009 р. отримав дияконські свячення в м. Івано-Франківську, в монастирі Христа Царя.

о. Даниїл Андрій Сікора, ЧСВВ

Народився 15 липня 1972 р. у м. Львові.
Середню освіту здобував у СШ №40 м. Львова.
У 1989-1990 рр. навчався у Львівському СПТУ-21 на спеціальності «Регулювальник радіоапаратури».У 1990 р. працював на ВО Кінескоп, у ВТК регулювальником р/а.
У 1990-1992 рр. – служба в армії у м.Миколаїв.
У 1992-1996 рр. працював на ВО Кінескоп, у ВТК регулювальником р/а.
У 1998 р. вступив на кандидатуру до Крехівського василіанського монастиря і там, після закінчення новіціату, склав перші чернечі обіти у серпні 2000 р.
У 2000-2001 рр. був братом-помічником у Жовківському монастирі.
Упродовж 2001-2007 рр. навчався у Вищій духовній семінарії в м. Перемишлі, Польща, де закінчив і здобув ступінь магістра історії.
Довічну професію склав у Гошівському монастирі 2005 р.
20 травня 2006 р. отримав дияконські свячення з рук преосв. Кир Діонісія Ляховича, ЧСВВ у Крехівському монастирі.

о. Христофор Василь Ганинець, ЧСВВ

Народився 21 квітня 1979 року в селі Хащована Сколівського району Львівської області.
У 1986-1994 рр. навчався у середній школі в рідному селі. Цього ж року перейшов до Славської середньої школи, яку закінчив у 1996 році.
Протягом 1999-2000 рр. навчався на підготовчому курсі Катехитичного інституту в Дрогобичі й на курсах комп'ютеризації Банківського інституту у Львові.
У 2001 р. вступив на кандидатуру до Крехівського василіанського монастиря і там, після закінчення новіціату, склав перші чернечі обіти у серпні 2003 р., тоді ж був переведений до монастиря св. Йосифа в Брюховичах на служіння братом-помічником.
У 2004 р. розпочав навчання у ВІФБС.
У 2008 р. склав вічні обіти.
У 2009 р. був рукоположений на диякона єпископом Софроном Мудрим.

ДИЯКОНСЬКІ СВЯЧЕННЯ У БРЮХОВИЧАХ

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ

У четвер, 9 вересня 2010 р. Б., у монастирській каплиці Василіянського інституту філософсько-богословських студій ім. Йосифа Веніямина Рутського, що у Брюховичах біля Львова, відбулася урочиста подія. Нею були дияконські свячення шістьох студентів-василіян: Никифора Курната, Йосифа Микитина, В'ячеслава Сеника, Володимира Маланюка, Єроніма Грома та Андрея Павлишина. Вищезгадані студенти навчаються на останньому курсі Василіянського інституту і незабаром приступлять до монашого та священичого служіння по різних василіянських монастирях.

Урочиста Свята Літургія розпочалася о сьомій ранку. Її очолив Преосвященний владика Кир Мирон Мазур, ЧСВВ, єпископ-помічник Куритибської єпархії святого Івана Христителя у Бразилії. Йому співслужили о. Роберт Лисейко, ЧСВВ, ректор інституту, о. Йосафат Коваль, ЧСВВ, економ Провінції, о. Анастасій Кабаль, ЧСВВ, віце-ректор інституту, та о. Августин Стрижик, ЧСВВ, духівник, та інші священики. Святу Літургію співав хор студентів інституту. Були присутні багато василіян-студентів, сестер-монахинь, родичі і знайомі новопоставлених дияконів.

Під час проповіді владика Мирон наголосив на значенні події того дня – дияконських свячень. За його словами, дияконат – це служіння. Ким би ми не були, які би посади чи уряди не виконували, ми завжди повинні пам'ятати про наше покликання до служіння Богові і людям.

Після Євхаристійного Канону розпочався обряд дияконських свячень. Отець Роберт представив кандидатів, зачитавши відповідну грамоту. Після представлення і трьох поклонів вони приступили до вітання з владикою-святителем, обходили престіл довкола та цілували його кути. Опісля лягли хрестовидно, а в той час монаша братія співала тропарі. Після того піддиякони підходили до престолу, ставали на одне коліно, а владика читав молитви поставлення диякона. Вкінці Кир Мирон вручив кожному новопоставленому диякону орар, кадильницю і служебник, щоразу виголошуючи «Аксіос», тобто «достойний». Тоді диякони приєдналися до єпископа та усіх священиків за престолом і співслужили на Святій Літургії.

Вкінці Божественної Літургії владика Мирон побажав новопоставленим дияконам різних Божих ласк для правильного виконування їхнього служіння на славу Божу та добра Його народу. Владика, зокрема, сказав: «Станьте найперше учнями Христовими, щоб опісля стати Його апостолами».

Опісля о. Роберт Лисейко, ЧСВВ в імені Василіянського інституту та Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні подякував Преосвященному владиці за те, що він радо погодився уділити дияконські свячення, та запросив його і надалі навідуватися до інституту.

Зі словами подяки звернувся до всіх диякон Андрей Павлишин, ЧСВВ. Він подякував Богові за дар життя і покликання, Василіянському Чинові, особливо отцям-виховникам Інституту, – за монашу і священичу формацію, батькам – за виховання, друзям і знайомим – за підтримку і молитви. Урочистості завершилися спільною фотографією перед іконостасом.

Нехай же Господь благословить наших новопоставлених дияконів на вірне та ревне служіння у Його святій Церкві. ■

ІМЕНУВАННЯ ШКОЛИ В ТАРНАВІ

29 серпня 2010 року в с. Тернаві Старосамбірського району на Львівщині відбулося іменування місцевої загальноосвітньої школи I-II ступенів на честь священика-ісповідника о. Северіяна Гнатюка, ЧСВВ. Програма святкувань розпочалася об 11 годині Архієрейською Святою Літургією, яку у співслужінні о. пароха та прибулих на ці урочистості оо. Василіян відслужили Преосвященні владики Ярослав Приріз, ЧНІ, єпископ-коад'ютор Самбірсько-Дрогобицької єпархії УГКЦ, та Іриней Білик, ЧСВВ, канонік Папської базиліки Santa Maria Maggiore (Святої Марії Більшої). На ці урочистості прибули також отці та брати з Василіянського інституту філософсько-богословських студій ім. митрополита Йосифа В. Рутського.

У своїй проповіді під час Літургії владика Іриней розповів, зокрема, про життя і діяльність о. Северіяна Гнатюка як у Чині, так і на парафіях, поручених йому в духовну опіку. У слові, виголошеному наприкінці Літургії, владика Ярослав пригадував та заохочував усіх до ревного й побожного життя через виконування Божих заповідей, щоб увійти у вічну гостину Небесного двору. Після завершення Служби Божої духовенство та миряни процесійно вирушили під звучання дзвонів до Тернавської школи, яка знаходиться неподалік від церкви. На початок урочистості з привітальним словом виступив директор Тернавської школи п. Володимир Євстахійович Муль, який, зокрема, розповів про певні труднощі та досягнення під час реставрування школи.

Відтак розпочалася урочиста частина, на якій було освячено меморіальну дошку із зображенням о. Северіяна Гнатюка. Це освячення здійснив владика Ярослав Приріз, одразу ж після цього владика Іриней Білик освятив музей пам'яті о. Северіяна. Атмосферу свята доповнили своїми виступами вчителі та вихованці школи, які виконували релігійні та національні пісні. Мали слово і представники влади, а також ті, які особисто знали о. Северіяна Гнатюка. Серед них була п. Мирослава Волошин, у родині якої в підпіллі проживав о. Северіян. Вона охоче розповіла про ті життєві труднощі, які не раз поставали перед отцем.

На завершення прозвучали молитва «Боже Великий, Єдиний» та український гімн «Ще не вмерла України…» Закінчилися урочистості святковим обідом. ■

ЛАВРІВСЬКИЙ МОНАСТИР ПОКАЗАНО В ДОКУМЕНТАЛЬНОМУ ФІЛЬМІ

Ігор СКЛЕНАР

9 вересня в приміщенні обласної організації товариства охорони пам'яток у Львові широка громадськість разом із ченцями-василіянами змогли побачити документальний фільм «Лаврівські палімпсести»*. На широкоформатному екрані мали місце найцікавіші фрагменти історії та сучасного стану василіянського монастиря св. Онуфрія, який знаходиться в с. Лаврові Старосамбірського р-ну Львівської обл.

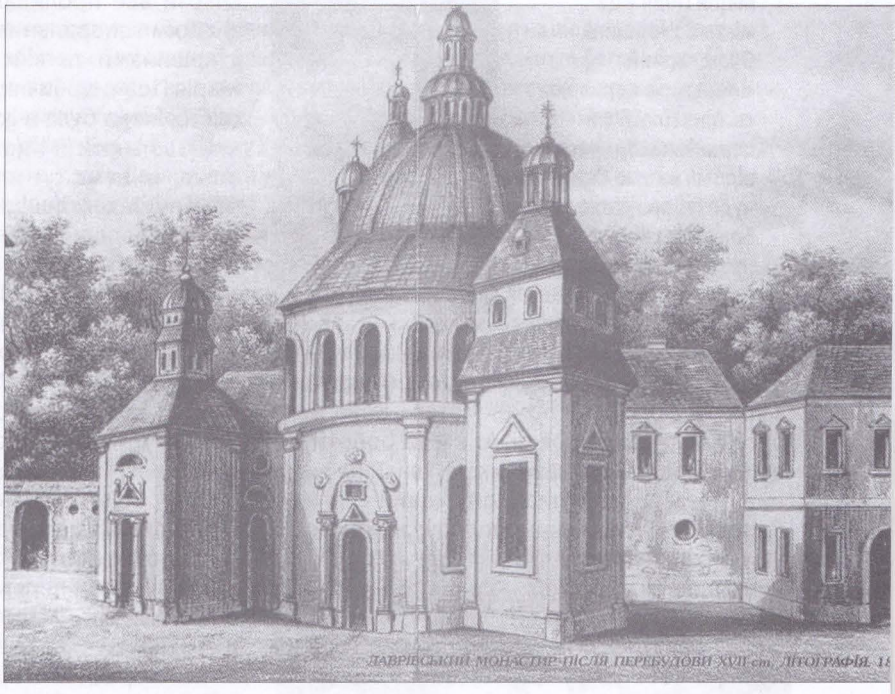

ЛАВРІВСЬКИЙ МОНАСТИР ПІСЛЯ ПЕРЕБУДОВИ XVII ст. ЛІТОГРАФІЯ 18

Виклад матеріалу у фільмі супроводжувався коментарями представників Василіанського Чину, зокрема протоігумена о. Йоанікія Чверенчука та настоятеля згаданої обителі о. Миколая Ковалишина. Вагоме слово про роль Лаврова в минулому і сьогоденні озвучили у фільмі науковці різних генерацій, які вивчали та продовжують вивчати релігійно-культурні пам'ятки нашого краю. Серед них – покійний вже львівський історик Ярослав Ісаєвич, молодий дослідник, автор історичної розвідки про Лаврівський монастир Михайло Швед та інші. У документальному фільмі не оминули увагою деякі недоліки в сучасному облаштуванні монастиря, зокрема, йшла мова про допущені помилки у встановленні комунікацій, які перешкодили археологам виявити унікальні пам'ятки з галицько-волинської княжої доби. Цю тему немало коментував археолог Юрій Лукомський.

Автором ідеї та керівником проекту-фільму про Лаврів став п. Валерій Калинюк, який після демонстрації фільму поділився з присутніми думками про задум – показати історію і сьогодення лаврівської обителі мовби зі світського боку. Особлива подяка у фінансуванні проекту належала співзасновнику Мистецького фонду ім. Короля Данила п. Степану Кубіву та іншим особам. Присутні у залі громадські діячі та усі бажаючі в основному позитивно висловилися про документальний фільм, який відзначається легким викладом матеріалу, добротною режисурою Олександра Мельника, чудовим читанням тексту досвідченого радійника Богдана Котика і врешті порушенням тих історичних проблем, які будуть й надалі цікавити дослідників різних поколінь. ■

* Палімпсест – пергамент, на якому стерли первісний текст, а поверх нього написали новий.

ЧУДОТВОРНА ІКОНА МАРІЇ ПОВЧАНСЬКОЇ

Марія Повч – це місто в Угорщині. Є там гарний монастир з церквою св. Михаїла. В тій церкві знаходилася відома на всю Європу чудотворна ікона Божої Матері, яка належить до т.зв. плакучих ікон.

Історія її така. В 1676 році один селянин замовив собі ікону Божої Матері. Вона мала бути написана на дошці. Але ціна роботи виявилася для нього завеликою, і він її не викупив. Незабаром купив ікону інший селянин, Лаврентій Гурта, який подарував її греко-католицькій церкві у селі Повч. Ікону було виставлено в церкві, але двадцять років вона перебувала без особливого почитання, поки сама Пресвята Богородиця не привернула до себе увагу цілого світу. Четвертого листопада 1696 року люди, що були в церкві на богослужінні, побачили сльози в очах Божої Матері, зображеної на цій іконі, і цей плач ікони Божої Матері тривав з перервами до 8 грудня 1696 р. Єпископ вислав комісію, яка ґрунтовно перевірила всі ці численні чуда, що діялися перед іконою Богоматері, та зокрема сам плач ікони. Комісія ствердила, що причиною сліз є тільки надприродна сила, що всі ті чуда справді є чудесною допомогою Пречистої Божої Матері через цю ікону. Після того змінено назву села Повч на Марія Повч, а ікону проголошено чудотворною. І так місцевість Марія Повч стала осередком побожних паломництв багатьох народів.

Недалеко Марія Повч стояло цісарське австрійське військо, під командуванням графа Корбеллі. Вістка про плач ікони дійшла до нього, та ще й із уточненням, що, незважаючи на великий холод, від якого замерзали у церкві вино і вода під час Служби Божої, сльози все проливалися. Генерал Корбеллі зі своїм генеральним штабом і численними старшинами та військом прибули до села Марія Повч, щоби переконатися у цьому особисто. Ікона була в іконостасі. Граф Корбеллі наказав зняти її і докладно оглянув її з усіх боків, чи нема тут якогось підступу, якогось обману. Також інші високі старшини оглядали ікону, але не знайшли нічого підозрілого. Під час цих оглядин ікона далі плакала. Також церковна комісія, вислана єпископом з міста Єгер, якнайточніше провела розслідування. Всі свідки, між ними і граф Корбеллі зі старшинами, під присягою зізнадися, що бачили сльози, що спливали з очей Матері Божої, чого в природний спосіб не можна ніяк пояснити. Граф Корбеллі негайно написав у Відень до австрійського імператора Леопольда І, а він, на прохання своєї дружини Елеонори, звелів генералові Еммеріхові, графові Чакі, перевезти чудотворну ікону Божої Матері з Марія Повч до Відня, а копію цієї ікони залишити в Марія Повч.

Коли граф Чакі прийшов до церкви, щоб забрати ікону Божої Матері, між старшинами, які його супроводили, був один завзятий лютеранин, який насміхався з «легковірності» генерала та з Божої Матері. Хоч усі признавали, що бачать сльози, він, однак, не хотів вірити. Він сміявся з них і говорив, що їм привиджуються сльози. З насмішкою приступив ближче і з погордою тицьнув рукою в ікону. В тій хвилині його рука стала паралізованою. Ікона затемнилася так, що не було видно лиця Матері Божої. Тоді цей лютеранин впав на землю і почав кричати: «Вона мене покарала за зневагу!..» Товариші приступили до нього і перестрашені ствердили, що рука в нього справді паралізована. Тоді лютеранин почав голосно просити в Божої Матері прощення: «Ах, Пані! Прости мені зневагу! Я Тебе щиро перепрошую і благаю — прости мені! Я обіцяю поправитися і буду Тебе любити все своє життя, але вилікуй мене нещасного!» ■

БОГОПОСВЯЧЕНІ ОСОБИ – СПРАВЖНІ ДРУЗІ ХРИСТА

о. Василій Іванів, ЧНІ

Чин Найсвятішого Ізбавителя заснував св. Альфонс Лігуорі 1732 р. в м. Скаля на півдні Італії. Молодий, перспективний адвокат зрікається всіх земних благ та слави і посвячує своє життя Богові. З того часу нове місійне згромадження провадить свою працю серед найнижчих верств суспільства. Сьогодні Чин Найсвятішого Ізбавителя налічує близько 5,5 тис. членів, які працюють у 78 країнах світу. Редемптористи східного (візантійського) обряду УГКЦ завдячують своїм існуванням невтомному бельгійському місіонерові о. Ахілю Деляре, який у 1906 році прийняв східний обряд, щоби працювати з українськими емігрантами в Канаді, які тривалий час не мали жодного духовного проводу. У 1910 році українські поселення, де працювали о. Деляр та його співбрати, відвідав митрополит Андрей Шептицький. По дорозі з Канади владика Андрей відвідав протоігумена Бельгійської провінції ЧНІ й запропонував йому вислати редемптористів візантійського обряду до Західної України. Вже 27-го травня 1913 року, після кількох важливих обговорень і нарад, Андрей Шептицький та Генеральний уряд ЧНІ підписали угоду про заснування редемптористського монастиря в Галичині. Одинадцятого червня угоду затвердила Апостольська столиця.

ТЕМА РОЗМОВИ: «ЧЕРНЕЧЕ ПОКЛИКАННЯ У КОНТЕКСТІ ЖИТТЄВОГО ВИБОРУ»

– Отче, скажіть, будь ласка, наскільки виразним є покликання до богопосвяченого життя?

– Знаєте, покликання є даром Божим. Наприклад, у випадку зі мною. В час підпілля мене запитували: «Як ви прийшли до монастиря?» Я й сам не розумію, як. Служилася Літургія, і я те відчув, що так само й тепер відчуває кожна людина. Правда, можливо, сьогодні є батьки, які не є практикуючими християнами, і тому дуже тяжко є тим дітям, що відчувають покликання. Але коли людина впевнено йде, то, незважаючи на різні випробування, вона таки приходить до Бога.

– А як часто люди помиляються у життєвому виборі?

– Люди помиляються, скажімо, коли мають якісь труднощі. Якщо, наприклад, особа не має доброго ґрунту, а при вступі до монастиря бачить щось не так. Є різні досвіди, спільнота так само не є ідеальною, і є різні люди… Не маючи доброї формації, людина може відійти. Наш св. Альфонс говорив так: «Коли ти прийшов за мури – все: ти відчув покликання». Тільки далі потрібно це покликання плекати, поливати його, як поливають квіти.

– Духовні особи розуміють глибше життя. Кажуть: є життя повне і життя порожнє. Що Ви про це думаєте? Чому багато людей вважає, що порожнє, бездіяльне життя легше? Як є насправді?

– Повним життям, у моєму розумінні, живе людина відкрита, навіть якщо вона має якісь труднощі. Ось такий приклад. Під час одних

місій я служив Службу Божу для дітей і молоді. І був зі мною молодий співбрат. Він запитав дітей, хто такий святий, блаженний. Ну і дитина дуже гарно відповіла (направду, дуже довго говорила), сказавши: «Блаженні й святі – то такі самі люди, як ми, тільки вони, якщо падали, то вміли встати». Я вважаю, що людина живе повним життям, коли є старанною, читає, роздумує, розмовляє зі своїм духівником і так далі. Порожнє життя несе небезпеку, такі особи не мають мети, в них усередині пустка…

– Яке життя легше, все таки ?

– Життя легше повне. Я дякую Богу, що після десяти років священства був у Римі, і мені відкрилися очі на багато речей, змінився на краще, хоч я й людина, а не ангел. Якщо ж людина і є пустою, але звертається до когось, найперше до Бога, а потім до сповідника чи духівника, то вона виживе, і думаю, що вона також буде щасливою.

– Як суспільство і світ сприймає посвяту Богові?

– По-різному. Якщо йдеться про християн, то вони цінують це, вони читають книжки і шанують богопосвячених осіб. Ось, наприклад, мені в дитинстві пояснювала, що таке греко-католицька Церква, моя бабця, і я сприймав те, що вона говорила. Так само і світ тепер. Буває, що люди не сприймають посвяту Богові, оскільки деколи спостерігають щось погане. Коли я ставав на шлях богопосвяченого життя і бачив щось не так в інших конфесіях, мені одна добра людина сказала: «Чи всі лікарі є добрі? Але ж усе одно ми йдемо до них». Не буде сприймати посвяту Богові той, хто погано вихований. Коли я працював ще на роботі до монастиря, до мене нормально ставилися комуністи, а в армії – також і протестанти. І до сьогодні я залишаюся у дружніх стосунках з багатьма вірними інших конфесій. Тому я думаю, що світ виявляє неприйняття в тих випадках, коли бачить погане виховання, поганий приклад.

– Мартін Бубер сказав: «Становлення мого «Я» відбувається біля чийогось «Ти»». Яким чином діє цей принцип у

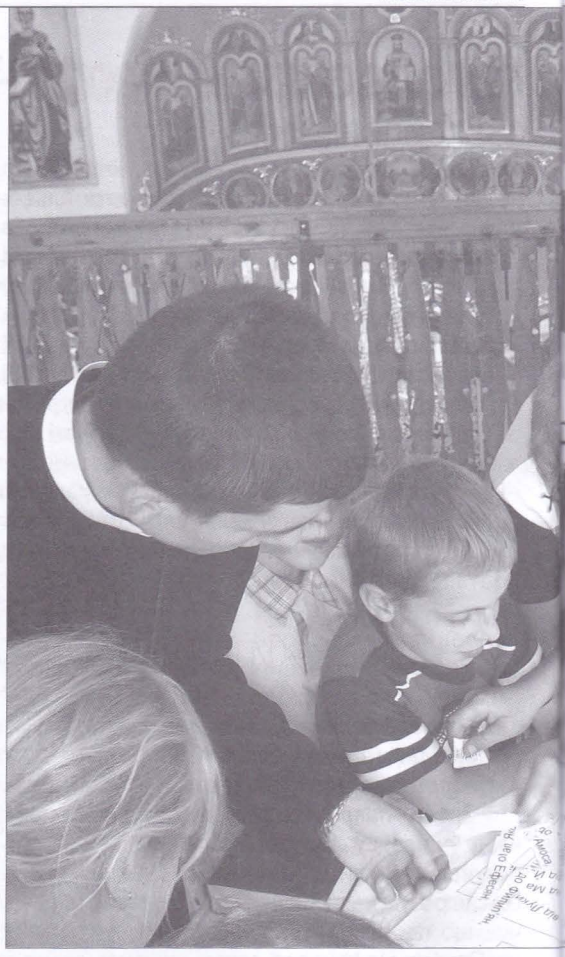

таких покликаннях, як подружній і чернечий стан?

– На мою думку, якщо взяти подружнє життя, то мусить бути повага одне до одного. Аналогічно є у спільноті, в чернечому житті. Тому і в подружжі чоловік має поважати жінку, а жінка має поважати чоловіка. Я запам'ятав чудовий приклад своїх батьків, коли батько ніколи не говорив матері поганих слів. У них була велика взаємоповага.

Мені подобається вислів Фабіо Чарді, якому належать такі слова: «Коли людина йде до богопосвяченого життя, до монастиря, то це є родина: старші є батьками, молодші – дітьми». І тепер мені є дуже шкода, що деякі з наших старших отців і братів повмирали, адже вони були добре вихована, вміли підтримати, подавали нам добрий приклад свого життя, особливо мені. Я часто зга-

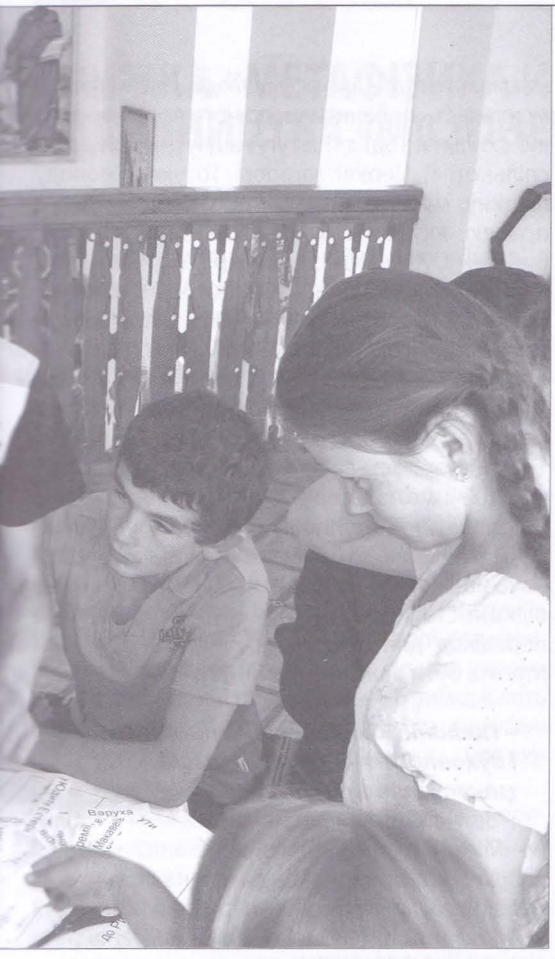

дую одного покійного нашого брата, біля якого я жив два роки після новіціяту, коли ще був молодий. Його ввічливість, розуміння, повага закарбувалися у моїй пам'яті. І я вважаю, що становлення мого «Я» відбулося біля цього брата...

– Богопосвячені особи – справжні друзі Христа. Від розуміння цієї справжньої дружби зароджується покликання окремої особи до богопосвяченого життя. Ви з цим погоджуєтесь?

– Так, звичайно, це є дуже важливо. Тут нічого додати.

– Які чинники впливають на якість покликання?

– З мого досвіду, коли я прийшов до монастиря, то для мене було добрим прикладом свідчення старших. Мені дуже подобаються слова Івана Павла II, які він говорив, коли він приїжджав у країни, де було мало християн: «Давайте живе свідчення!» Цей чинник діє більше на молодих людей. Для старших осіб прикладом має бути Ісус Христос.

– Як світ і суспільство впливає на богопосвячених осіб і навпаки?

– Я думаю, по-різному. Великий розвиток спостерігався, коли Церква вийшла з підпілля. Саме тоді інтенсивно відбувалася взаємодія між суспільством і Церквою через сиротинці, різні школи для дітей. Я маю один показовий приклад. Коли я був у сиротинці в Тернопільській області, одна особа майже впала мені до ніг і сказала: «Я дуже дякую Андрею Шептицькому, що Бог подіяв через нього так, що всі дітисироти пішли жити до сестер». Вона подумала, що я отець-василіянин. Вона хотіла вступати в монастир. Але батьки відмовляли її. І так вона працювала вчителькою 1-3-го класів у цьому сиротинці все життя. Залишилась у неодруженому стані та гідно сповнювала свою місію.

Дуже багато до розвитку дитячих шкіл, сиротинців, тощо спричинилися сестри-василіянки. Також сестри-студитки працюють тепер у цій сфері. Тут спостерігається цей вплив богопосвячених осіб на суспільство і навпаки в доброму напрямку. Ми, богопосвячені особи, мусимо відчитував знаки часу, не можемо бути диваками. Якщо колись вважалося поганою ознакою в кафе пити каву, то тепер це сприймається по-іншому. Тому монашество не має брати зі світу те, що є погане, і мусимо, сприймати світ, бути свідомі цього. Не можемо казати, що телевізор й Інтернет є поганим. Пригадую собі , коли у 80-х рр. я приїхав до Львова, і мені по телевізору показали папу Івана Павла II, то я плакав. Зі мною жартували, казали: «Подивіться, брат Василь плаче». А це тому, що в мене була лише його фотографія. Тож, як світлофор регулює рух транспорту, так для нас мають бути церковні і Божі заповіді. Мені не подобається слухати проповіді, на яких кажуть, що світ поганий. Світ є добрий, різний, але проблема в тому, що у світі є гріх.

Тому мусимо вчитися сприймати та розуміти різних людей. А для цього потрібний і певний особистий вишкіл.

– Покликання і робітнича професія: як часто вони стикаються?

– Кожна покликана людина має якусь додаткову працю. Бачимо сестер, які, будучи в монастирі, мають ще інші види діяльності у світі: в школах, лікарнях і т.д. Так само і у світі є люди, які, працюючи на різних роботах, певну частину своєї діяльності присвячують Церкві. Перебуваючи за кордоном, я бачив так звані безгабітові монаші згромадження, члени яких працюють у різних організація, компаніях, і про них навіть не знають, що вони богопосвячені особи. А вони прикладом своєї праці навертають співробітників до Бога. Тому я вважаю, що це дуже добре, коли покликання і професія стикаються.

– Яка харизма найважливіша в будь-якому інституті богопосвяченого життя?

– Найважливішим є те, щоби покликана особа, яка вибрала певний Чин чи Згромадження, плекала саме ті харизми, які належать цьому інституту. Окрім них, є така загальна велика харизма, як уміння бачити виклики часу. Це стосується всіх богопосвячених осіб. Головне – бути на своєму місці. Тепер, коли я веду бесіди зі своїми співбратами, то звертаю увагу на те, що мало є тільки говорити. Мусить бути приклад мого життя. Навіть дрібні речі, такі як привітання, повсякденне спілкування, мають значення поряд із важливішими. Не тільки праця, місії, але сам факт того, що я – богопосвячена особа, має вказувати на те.

– Що допомагає богопосвяченій особі вповні реалізуватись у духовній і матеріальній сферах? І що перешкоджає?

– Коли ми як Чин чи Згромадження, маючи певну харизму, готуємо іншу особу до вічних обітів, мусимо побачити і дати можливість їй реалізуватись саме у цій ділянці, яка їй найбільше підходить, мусимо допомогти їй розвинутися. Звичайно, мусить бути послух, але маємо пам'ятати, що всі ми люди, і дати людині можливість побачити те, до чого вона найбільше схильна. Тоді є поступ і відчутна допомога спільноті й Церкві загалом. Готуючи молоду людину, мусимо заздалегідь ознайомити її з працею, яку вона буде виконуватись у майбутньому. А поряд із цією працею навчити її інших навичок, щоби, в разі потреби, вона могла перейти до іншого виду діяльності. Тоді це допомагає особі реалізуватись, помножити таланти. Перешкоджає особі реалізуватись небажання сприймати волю Божу, волю настоятеля, і поведінка тільки згідно з власною волею. Тут спостерігається певна дисгармонія і застій. Коли бачимо, що Церква потребує нашої праці у конкретних обставинах, ми мусимо сприймати це з покорою, не вважаючи, що Церква хоче нас чогось позбавити. Мусить бути наша відкритість у цьому напрямку – і тоді не буде перешкод для нашого особистого розвитку. Мусить бути бажання відкинути своє «Я».

– Питання щодо періодичних видань і духовної літератури взагалі. Чи їх мають читати всі люди?

– Звичайно, я би радив читати всім, особливо «Місіонар». Я є з колишньої Станіславівської єпархії. І «Місіонар» завжди був на столі у моєї бабці. Їх було тоді мало, передавали їх з рук у руки і читали всі. Тому будь-яка періодика, духовна література важлива для росту християнина. І ми на своїх парафіях створюємо бібліотеки при церквах, щоби люди читали. Нещодавно владика запитав мене, чи по наших парафіях люди будуть купувати новий катехизм, то я ствердно відповів, тому що люди там є підготовані, а тому або придбають його, або читатимуть у наших бібліотеках.

–Ваші побажання нашим читачам.

–Насамперед, я дякую Богові, що отці василіяни мають такий журнал та інші друковані видання, що широко розповсюджуються. Передусім хочу побажати читачам, щоби вони, найперше практикували духовне життя, подавали добрий приклад іншим й читали також інші християнські видання. ■

Розмовляв о.Христофор Ганинець,ЧСВВ

КНИЖКА «МЕТАФІЗИКА Й ОНТОЛОГІЯ» ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР» – КНИГА РОКУ 2010

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ

Цьогоріч – 16-19 вересня, як і щороку у Львові відбувається Книжковий Форум Видавців. Це вже 17-ий форум, у якому беруть участь 600 видавців, серед яких видавництво Отців Василіян «Місіонер» (до речі, василіянське видавництво – постійний учасник книжкового форуму).

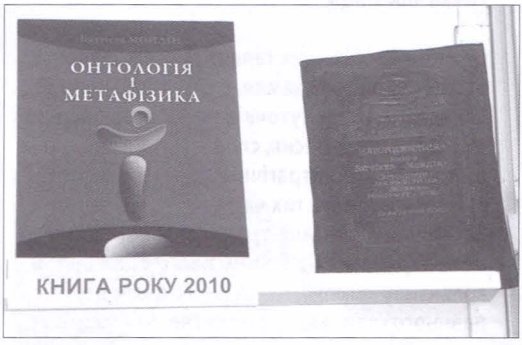

У ці осінні вересневі дні, здається, вся увага Львова зосереджена саме на книжковому форуму – чи то у Палаці Потоцьких, чи то на Проспекті Свободи, чи в інших місцях нашого міста. У Львові збираються видавці з усіх куточків України, як також і з-поза меж нашої держави. Гостями форуму бувають відомі сучасні українські та закордонні письменники. Приїжджають відомі постаті України, політичні та релігійні діячі, а також всі, кому дорога книжка і хто любить читати.

В цей час авторитетне журі визначає переможців – так званої «Книги року». Приємно, що видавництво «Місіонер» впродовж останніх років стає лауретом форуму, а одна з книжок видавництва стає Книгою року.

НацьогорічномукнижковомуфорумІКнижкою Року стала книга-підручник систематичної філософії «Онтологія і Метафізика» отця-професора Баттіста Мондіна, відомого італійського історика, філософа та богослова, автора трьохтомної наукової праці «Історія метафізики», відзначеної в Італії золотою медаллю ім. Данте Аліг'єрі у перекладі доктора філософії п. Богдана Завіднякa, який також є викладачем у Василіянському інституті філософсько-богословських студій ім. Йосифа Велямина Рутського, що у Брюховичах біля Львова. Даний підручник подає основні відомості науки про буття у томістичному, персоналістичному, аксіологічному вимірах, пропонує своє бачення генези «цариці наук» і перспективи її розвитку у XX ст.

Варто пригадати, що у 2009 році Книгою Року була книга Йосифа Рацінґера, Папи Венедикта XVI, «Ісус з Назарету, у 2008 році – книга Олега Сидора «Святий Василій Великий в українському мистецтві»–книга шедеврів українського мистецтва від ранніх початків християнства на наших землях і по сьогоднішній день, а у 2007 році науково-популярна книга-колишнього посла України при Святому Престолі, доктора філософських наук, професора соціології Григорія Хоружого «Ватикан: історія і сучасність» стала Книгою Року на книжковому ярмарку у Києві.

На цьогорічному книжковому форумі новинками від видавництва «Місіонер» є: Словник Біблійного Богослов'я - за редакцією Ксав'є Леон-Дюфура, «Відвага пристрасті» та «На крилах свободи» Кардинала Карла Марія Мартіні, «Св. Франциск з Асижу» Марії Стікко, Енцикліка про інтегральний людський розвиток у любові та правді «Любов у правді» Папи Венедикта XVI, «Нарис історії Церкви в Україні» Владики Софрона Мудрого, ЧСВВ, «Святий Йосафат Кунцевич» - документи щодо беатифікації св. свящ. Йосафата, над перекладом яких з латинської мови довгі роки трудився блаженної пам'яті о. Йосафат Романик, ЧСВВ.

З нагоди високої нагороди хочемо привітати редакцію та працівників видавництва «Місіонер» в особі генерального директора о. Климентія Стасіва, ЧСВВ, та побажати подальших успіхів та перемог у майбутньому, а найголовніше – надалі працювати та просвічувати народ Божий за допомогою друкованого слова. ■

УКРАЇНСЬКУ ПІСНЮ КРІЗЬ ВСІ ПЕРИПЕТІЇ ЧАСУ

Роман КВАСНИЦЯ

Одним з найбільших талантів, яким завдячує Богові українська земля, є, безсумнівно, спів. Ще здавна із всіх куточків нашої Батьківщини лунала народна пісня, слова і ноти якої описували як найтрагічніші, так і тріумфальні сторінки історії. З тих часів змінилося дуже багато обставин, але традиція збереглася. Чи не найкращим свідченням цього є діяльність колективу «Вірли», назва якого походить від давнього галицького діалектного слова, що означає «орли» – птахи, які символізують волю.

Зародившись у вже досить далекому 1989-му році, члени творчого гурту «Вірли» змогли пронести українську пісню крізь всі перипетії часу, включно з підняттям національного прапора на ратуші міста Львова у 1991-му та урочистою Літургією з нагоди візиту в Україну Святішого Отця Івана Павла II у 2001-му. Виникнення колективу пов'язане з подіями, що знаменували собою початок національного та культурного відродження. Все, що на той час виконував хор, здавалося в кращому випадку сміливістю, а в гіршому – необачністю. Однак, жодна небезпека не могла згасити велич людського духу, що постійно випромінювалася членами колективу. Перший умовний період творчості хору тривав від заснування до 1996-го року, коли він був очолюваний Марією Процев'ят і особливо зосереджувався на пісенному супроводі подій громадського і політичного значення. Тоді дуже складно було знайти урочистість чи суспільну акцію такого характеру, що проходила б без участі колективу «Вірли».

Згодом, з 1996-го, зі зміною керівника змінився і напрямок діяльності хору. Внаслідок зменшення політичної активності і стабілізації ситуації в державі, «Вірли» переорієнтувалися на «академічний» бік хорового мистецтва. Відтепер колектив став брати участь у більшості змагань і конкурсів в Україні і закордоном, займаючи призові місця та популяризуючи українське мистецтво на високому міжнародному рівні. Крім того, з 1998-го року хор співає недільні літургії у храмі Пресвятої Євхаристії УГКЦ у Львові, активно долучаючись таким чином до парафіяльного життя.

Взагалі, можна ще довго продовжувати цитування «послужного списку» колективу «Вірли», оцінюючи його ззовні. Однак, хотілося б тут зазирнути на хор зсередини. І справді, складаючись із досить великої групи людей, музичний колектив функціонує як єдиний організм, причому функціонує з усвідомленням того, що будь-яка помилка безпосередньо вплинула б на результат і ніхто не зміг би її замаскувати. Всі внутрішні дефекти в колективі, які безумовно є, не можуть впливати на його роботу, бо інакше це привело б до руйнування всієї спільної справи. Ефект від роботи хору має не лише естетичне, а й суто утилітарне забарвлення. Дуже складно не помітити тут паралелі із сучасною суспільною ситуацією в країні. З такого порівняння випливає лише один прямий висновок: не навчившись злагоджено і організовано співпрацювати між собою, ніколи не зможемо створити нічого доброго і корисного, не згадуючи вже про світ прекрасного. ■

САВЧИНСЬКІЙ ЦЕРКВІ, ЩО НА СОКАЛЬЩИНІ, 100 РОКІВ

Ольга СТАСЕВИЧ, Світлана ДЕЛЕНКО, Марія ЛОПУШАНСЬКА,
жителі с. Савчин

Село Савчин належало до Шмідківської парафії, там була матірна церква. Як філія, Савчин платив державні і крайові податки: 51 злоту 28 крон. У 1905 р. розпочато будівництво церкви за власні кошти. На цей час в селі було 709 греко-католиків. Будовою керував Василь Капустяк. Збір грошей відбувався в залежності від того, хто скільки мав землі. Щоби одержати кошти на будівництво, свою землю закладали в банку Демчук, Іван Рипчук, Свідрун, Мафтей Каспрук та інші. Працею своїх рук активно допомагали чи не всі жителі села. Грошову допомогу надала Перемиська єпархія та Грабіня. Іван Рипчук пожертвував хрест, який встановив на церкві Григорій Приступа. Парасковія Андрійчук купила за 75 злотих дзвін.

На час відкриття церкви Успіння Пресвятої Богородиці парахом був Юліян Криницький (1878 р.н., рукоположений 1904 року), єпископом Перемиським – Йосафат Коциловський, помічником єпископа – Григорій Лаката, деканом Белзьким – Іларіон Геля. Дяком був Володимир Семенюк, який керував хоровим гуртком «Просвіта». Савчин подарував Церкві священиків Івана і Лукіяна Каспруків та монахів Романа Каспрука і Семена Гнатюка. Останній мав у Савчинській церкві у 1942 р. свою першу Літургію. Провізорами були Лесько Романюк (15 років), Степан Гейко, Михайло Рипчук, Степан Гладинюк, Матвій Каспрук. Марія Олида, Марися Рипчук, Марина Гура були Василіянки третього чину та сестрицями. 1927 року парохом став Іван Худик, а з 1938-го ним був о. Микола Рев. У власності церковної громади були 33 морги поля.

Сумним був Великдень 1946 року, коли жителів села було вивезено, дзвони та бібліотеку закопано, закрито сам храм, а більшу частину села спалено. Та у 1952 р. в Савчин переселяють людей з села Недільна на Дрогобиччині, які застали церкву закритою. Лише з 1955-го по 1962-й рр. у ній відбувалися богослужіння, які здійснювали священики з Боянич та Хороброва. Аж у 1988 р. стараннями парафіян церква була відкрита, підпорядкована вже Московському партіархату.

З великою радістю та натхненням люди подбали про оздоблення храму вишиванками, приносили ікони. Марія Лопушанська та Стефанія Цьона купили світильники-павуки. Провізори Василь Пинько, Федір Футиш, Григорій Приступа, касир Мирослава Гура організували роботу біля церкви. Будовою плебанії керував Євген Козак. Церковне подвіря було огороженo. Багато зусиль зі свого боку доклали сестриці Любов Півуцька, Марія Піхоцька, Ірина Свідрун, Леся Хлєбко. Михайло Лагода постійно прислуговував у храмі. Спочатку постійного священка не було. Богослужіння здійснювали о. Іван Пиріг, монахи з Червоноградського монастиря, отець з Борятина. ■

З 1989 по 1992 рр. парохом у Савчині був Володимир Лешик. 3 липня 1992 р. церква знову перейшла в лоно греко-католицької громади. Дзвонів не віднайшли, і тому Юрій Шавалюк привіз із Росії нові. Згодом парохом було призначено отця Івана Макара, який і до сьогодні доносить до парафіян Боже слово.

З 1994 р. церковне Братство очолила Надія Піхоцька, яка організувала художнє обрамлення церкви. Група художників у складі Володимира Свідерського, Анатолія Салютенка, Михайла Кундиса, Степана Жука та Михайла Москаля закінчила художній розпис стін храму у 1998 р. перед святом Спаса. Згодом був установлений новий іконостас, жертовник, тетрапод, престіл, підставки під фігурки Ісуса Христа та Матері Божої, намальовано та посвячено нові образи.

У 2009 р. місцеві майстри Богдан Олійник, Олександр Дишкант, Михайло Кундик обновили зовнішню штукатурку. Організацією роботи керував касир церкви Ярослав Жила. Також було відремонтовано дах та зроблено якісне сучасне озвучення.

***

... При в'їзді у село нашу увагу привертають щирі слова з великого стенду: «Вас вітає село Савчин». 28 серпня цього року вітер розвівував вздовж дороги жовто-голубі стрічки. При вході на церковне подвір'я гостей зустрічали дівчатка та хлопчики в національному одязі. Інформаційний стенд ознайомлював гостей з історією села та церкви. Як і сто років тому, до сторіччя своєї церкви готувалися всі жителі: упорядковували церковну територію, насаджували квіти, прибирали храм. Жертводавці офірували церковний посуд, хрест на тетрапод, фелон, нові сучасні свічки.

А у день святкування село дружно одягнуло вишиванки, різноманіття барв яких викликало почуття гордості за багатство національного духу, дотримання традицій, єднання поколінь. Урочисто зустрічали парафіяни митрофорного протоієрея о. Івана Пігуру, о. декана Сокальського деканату Петра Звіра, монаха-василіянина із Червонограда о. Юстина, о. Михайла Низкогуза, пароха с. Опілля о. Тараса Венгрина, пароха м. Сокаля о. Михайла Ментуха, пароха с. Тудоркевичі о. Степана Ділая, пароха с. Недільна Старосамбірського району о. Володимира Паращинця. Козаки із Червонограда, які прибули з о. Михайлом Низкогузом, влаштували на честь сторіччя храму святковий салют із гармати.

Символічним є те, що з разом з парохом приїхали і жителі с. Недільна, адже, як згадано вище, у 1952 році багато недільнян були переселені у Савчин. Деякі з них згодом повернулися на батьківщину, а деякі залишилися на савчинській землі назавжди. Тому проповідь о. Володимира Паращинця була чуйною, спрямованою не як до чужих, а як до своїх, рідних. Не залишили без уваги цю знаменну подію вихідці з Савчина, які живуть і працюють далеко за межами Сокальського району. Були присутніми на святі доктор економічних наук, голова Рахункової палати західного регіону Володимир Федорович Піхоцький, заступник директора Львівського театру ім. Марії Заньковецької Григорій Євгенович Козак. Також приїхав на святкування і червоноградський художник-іконописець Володимир Свідерський, адже це він 12 років тому керував групою художників під час розпису храму Успіння Пресвятої Богородиці.

Під час Святої Літургії церква була повна гостей, парафіян, дітей. Всі уважно слухали Боже слово з уст запрошених священиків, багато людей приступили до Святої Сповіді та Причастя. Воістину, в цей день над церквою та селом витали ангели, які знесли з небес на жителів Савчина Божу благодать.

Після урочистої Служби Божої парох церкви Успіння Пресвятої Богородиці о. Іван Макар подякував священикам, які прибули на урочистості, а о. митрофорний протоієрей Іван Пігур вручив грамоту з нагоди 100-літнього ювілею церкви.

На цьому святкування в Савчині не закінчилися. На другий день, у неділю, відбулися урочистості з нагоди Дня села. Розпочала їх привітанням депутат обласної ради Марія Христинич. Після цього був святковий концерт, підготований аматорами художньої самодіяльності. Сподіваємося, що в історії Савчина і парохії Успіння Пресвятої Богородиці буде ще багато таких яскравих і славних сторінок. ■

РЕВНИЙ ДУШПАСТИР ТА СУПІЛЬНИЙ ДІЯЧ
спогад про о. Петра Бальцара, ЧСВВ

У неділю, 22 серпня 2010 р., на 91-му році життя перестало битися серце відомого місіонера, заслуженого церковного та суспільного діяча української діаспори в Бразилії о. Петра Бальцара, ЧСВВ.

Отець Петро народився 10 жовтня 1919 р. в Україні, де і вступив до Василіянського Чину, здобув освіту та був висвячений на священика. До Бразилії прибув у 1947 році, займався там душпастирською та місіонерською працею, а з 1959 по 1963 рік очолював василіянську Провінцію святого Йосифа у Бразилії.

Протягом років невтомного священичого служіння отець Петро провів багато місій, реколекцій та духовних віднов, зокрема неодноразово відвідав США, Канаду, Аргентину, Парагвай та Україну. Його зусиллями у Бразилії збудовано 11 українських греко-католицьких храмів. Однак, мабуть, однією з головних заслуг о. Петра стало заснування громадського земельного комітету.

Крім душпастирської турботи, протягом усього свого життя о. Петро виявляв велике співчуття до потребуючих, хворих, покинутих, намагаючись кожному допомогти. З цією метою він часто звертався до приватних осіб та до урядових і громадських організацій. Відданість доброчинній праці дозволила йому здійснити велике діло. За допомогою українських доброчинних організацій з США та Канади, наприкінці 1980-х років минулого століття у Бразилії створено «Комітет земельного фонду», який допоміг тисячам українських потребуючих і малоземельних родин. Діяльність комітету полягає в тому, що він допомагає таким категоріям людей придбати землю, за яку вони у визначений термін повертають гроші, а за них фонд набуває нові землі для інших потребуючих. Так, уже понад тисяча родин змогли розпочати власну успішну справу. Отець Петро Бальцар очолював цей комітет від 1985 до 1999 року, а до останніх днів свого життя був його Почесним Президентом. ■

СПОГАДИ ПРО ОТЦЯ ЙОСАФАТА ВОРОТНЯКА, ЧСВВ

Любов ШРАМ, м. Реджіо-Емілія

«Найбільшою любов'ю кожної людини є любов до Бога і свого народу». **Папа Пій XII**

Я бачу образ його і молюся до нього, бо 22 жовтня річниця, коли його душа розділилася з тілом і відійшла

Отче, я бачу образ Ваш.
Я бачу щовечора образ його лиця, його голубі, як небо, світлі очі.
Я бачу постать його у церковних ризах.
Я бачу сиву, як хмаринки, голову.
Я бачу усміхнені уста його, якими проголошував розумні проповіді.
Я чую співучий легкий голос його, якими починав служити: «Благословенний Бог наш...».

у вічність. Я молюся за нього і до нього, як до святого, бо він буде святим. Тому хочу всім сказати, що він допомагав, коли був живим, і допомагає після смерті. Це його чиста душа, як джерельна вода, заслужила у Господа бачити людей і бути їх покровителем.

Так, це правда. Багато про це говорять. Бо кожна людина, що зверталася до ієромонаха о. Йосафата Воротняка була вислухана, отримала пораду духовну, при потребі і матеріальну. А скільком людям допомогли його молитви, над котрими і за котрих він молився.

Нам дуже бракує отця Йосафата. Бракує на українській землі, бо він був справжнім сином українського народу. Народився 1948 року в Сербії, де були емігрантами його батьки, в українській побожній багатодітній сім'ї. Був наймолодшою, восьмою дитиною. Посвятили себе Богові й інші діти: Андрій Софія. Брат отця Василь – священик на пенсії, дві сестри, Надія і Тетяна, які вступили до монастиря Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії, – послідовниці блаженної Йосафати.

Павло (хресне ім'я о. Йосафата) ще з дитинства мріяв бути священиком. Ще бувши хлопчиком, будував престол і правив Службу Божу, причащаючи своїх сестричок.

Закінчивши неповну середню школу, навчався у малій семінарії у Кружевицях, а потім у Рієці (Хорватія). Завершивши навчання, приїхав до Кули (Сербія), де став кандидатом чину Отців Василіан у серпні 1965 року. Урочисто одягнув монарілий обіт у лютому 1966 року. Перші обіти склав у 1967 році. А у 1974 році склав вічні обіти. Навчався у Римі. Вивчав філософію і богослов'я, спершу в університеті св. Ансельма, а опісля у Східному Інституті, де 1977 року отримав ліценціят. Вивчив багато іноземних мов. Був висвячений на священика папою Павлом VI в день верховних апостолів Петра і Павла, 29 червня 1975 року, в базиліці Св. Петра у Ватикані.

Молодий, повний любові до Бога та всіх людей, повний енергії, жертовності, повернувся до м. Кули, де разом із земляками своїх батьків та о. Методієм Біляком розпочав і несподівано швидко завершив будівництво церкви Священномученика Йосафата. Робота з дітьми, молодю, провід Сестер Служебниць і Сестер Василіанок, священиче служіння, місії, реколекції.

Але Божа воля була такою, що найбільше сили і духовної праці о. Йосафат залишив своїй українській землі. Ще у роки підпілля УГКЦ він був відважний зв'язковий між головною управою Василіанського чину у Римі й підпільними монахами-василіанами в Радянській Україні.

Отець Йосафат мріяв служити на рідній землі, на землі своїх батьків. Своєю невтомною працею хотів зробити якнайбільше добра для своїх предків та земляків. Після приїзду в Україну був соціумом і магістром у Крехівському новіціаті, три роки – настоятелем монастиря св. Юрія у Червонограді. Був директором ліцею, де багато хлопців і дівчат привернув до Бога. Його праця давала рясні і щедрі плоди на Божій ниві. Не один раз згадував: «Ви пам'ятайте, як 45 братчиків завітали по дорозі на обід до вашої хати? А як гарно відспівали Вечірню у моїй церкві»

Бог обдарував його не тільки місіонерським талантом, але також прекрасними здібностями. Завжди був спокійним, лагідним, добрим, ніколи не підвищував голосу, любив однаково усіх людей, завжди мило усміхався.

У 1997 році о. Йосафат став парохом церкви св. Андрія у Львові, почав співпрацювати з мо-

лодіжними товариствами «Містична троянда», Марійською дружиною з церкви Св. Онуфрія. А скільки організовував паломницьких поїздок. Він був ініціатором створення Сестринства св. Терені, Біблійного товариства юристів-католиків св. Томи Мора. Часто його голос можна було почути по радіо, побачити і почути по телебаченню. Його пам'ятають студенти львівських вузів, де він читав лекції. Майже 10 років редакторської праці у «Місіонарі», де проявив вміння поєднати проповідницький хист із життєвим досвідом, талант журналіста з глибоким богословськими знаннями.

Своє 30-ліття священичої діяльності він відсвяткував у с. Боронява на Закарпатті, де у 2004 році був призначений настоятелем. Для пам'ятних образів, які нагадували про цю подію, о. Йосафат вибрав слова із Євангелія: «Щасливий той слуга, як його пан, повернувшись, знайде його при роботі! (Мт. 24, 46). Ці слова справді відповідали його життю і праці, особливо це підтвердилося у останні дні його життя.

«Отче Йосафате, відпочиньте, ви все пишете і пишете, погляньте, які ви хворі», – говорили сестри біля нього. «Так, тіло моє хворе, але голова моя, розум мій – здорові!» – відповідав він. Не раз недоїв, недоспав, а скільки пережив. Він жодної хвилини не витрачав надаремно, все щось писав, творив, планував ... Любив робити несподіванки. Саме у день свого народження (59 річниця), виїхавши з України до Італії, зробив несподівану зустріч сестрам-монахиням у Венеції, що їхали з Риму до Сербії. Всі разом відмовили Вервичку, яку він особливо любив молитися. Несподіваний був його приїзд у Болонью, коли святкував 10-річчя священства о. Василь Поточняк. Спільною молитвою Святої Літургії відсвяткували це свято.

А скільки його життєвих планів залишилося незавершеними. Багато праці та здоров'я залишив він, присвятивши себе закінченню будівництва Боронявського монастиря і відновлення відпустового місця. Саме ікона Пресвятої Богородиці, що перебуває у монастирі, помагала отцю здійснити всі намічені плани.

Важка хвороба підкосила його здоров'я. Люди любили, відвідували і підтримували його. Ще у Київському інституті після операції його тіло відчувало великий біль, але він зносив його спокійно і терпеливо. Сам розпорядився коштами, що були зібрані на його лікування. Віддав ці кошти на видавництво книг.

Вже скоро річниця, відколи немає між нами отця. Сумують його сестри, сумують усі, які були з ним знайомі. На його могилі цвітуть багато квітів. Не перестають приносити й букети живих квітів люди різного віку: діти, дорослі, усі, хто знав отця Йосафата. Біля його могили відчувається полегшення на душі, тому що він допомагав, коли був живим, та допомагає людям і тепер.

Це правда. Мій син – священик 28 вересня, у велике свято Успіння Пресвятої Богородиці, відслуживши Службу Божу, їхав з дружиною додому, щоб привітати свого батька із 60-літтям, і потрапив у аварію. Щоб не зіткнутись з автомобілем, звернув в обрив. Лікарня, реанімація, витяжка. «Сину, доню!» – линув мій голос з чужини. Молилася до Господа Бога, Матері Божої та родинного покровителя отця Йосафата. І сталося чудо. Через 10 днів з дружиною вийшли з лікарні своїми ногами.

Є ще інші люди, що розповідають про отця, як він допомагав їм живучи і допомагає тепер. Його життя було присвячене любові до Бога і до свого народу. За рекомендаціями отця багато стали священиками, монахами і монахинями. Бо отець був добрим прикладом для них і для мирян.

Останні місяці свого життя отець провів на лікуванні у монастирі Пресвятої Трійці, м. Кула. Вражав своєю терпеливістю у болях, був усміхненим, лагідним, благословляв усіх, хто його відвідував чи телефонував до нього.

За Божою волею відійшов у вічність 2008 року в місяці Вервиці. Поховали його на рідній українській землі у селі Малехів, що біля Львова. Адже його край – це Україна, рідна його Україна. ■

Отче, я бачу образ Ваш.

Отче, я бачу постать Вашу.

Вірю, що Ви допоможете багатьом у їхніх потребах.

Тому ми молимось за Вас і до Вас.

Отче, я чую ніжний, легкий голос Ваш:

«Благословен Бог наш... від нині і до віку».

АПОСТОЛ ПРОКАЖЕНИХ

о.Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Дитячі і юні роки з життя святого отця Даміяна.
(За твором Вільгельма Гюнермана)

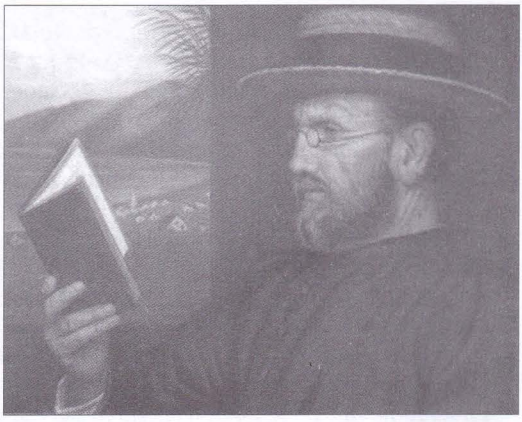

Кожний християнин повинен віддавати шану святим і знати про їхнє жертвенне життя, бо тим він ушановує самого Бога. Адже Йому служать ті, які померли в ласці Божій і перебувають в небі – люди різного віку і стану.

Пропоную читачам «Місіонаря» короткий опис життя святого Даміана де Вьостера, який народився 4 червня 1840 року у Фландрії (нині - Бельгія), у сільській місцевості. Його батьки були дуже релігійними, виховували своїх дітей згідно з християнськими заповідями. Йосип був сьомою дитиною в сім'ї Франца де Вьостера й Маринки Кайперс. Двоє їхніх донечок померли ще в ранньому віці.

… Малому Йосипові минуло тільки чотири роки, коли він просив у мами дозволу піти з дядьком пасти вівці. Мати неохоче відпускала його, ще дитину, але він запевнив, що вже добре бігає, має слухняного собаку, так що буде помагати завертати овець старому дядькові. І ось одного разу між ним та дядьком виникла розмова.

– Звідки Ви, дядьку, знаєте стільки байок? Хто Вас їх навчив?

– Господь Бог, Який усе створив: поле, ліс, і нас із тобою.

– Скажіть, а Бог ходить по землі?

– Так, щодня ходить.

– То чому його немає тут? Я б запитав про своїх сестричок, бо мама сказала, що вони пішли до Бога й служать йому на небі як ангели.

– Бога нема тут зараз, бо пішов до лісу. Бог всюди мусить бути. Ось поглянь, яке гарне небо, хмарки – їх Бог посилає, щоби дощик ішов.

Чоловік і хлопчик лягли горілиць на траву й подивлялися в небо. Дядько заснув, а маленький Йосип подумав уголос: «Мабуть, піду я до лісу. Там зустріну Бога й розпитаю про своїх сестричок».

Дядько, закривши очі, заснув солодким сном, а коли пробудився, біля нього не було ні Йосипа, ні собаки.

– Пішов, напевно, додому, – озирнувся навколо чоловік.

Сонце схилилося на захід, і довелося гнати вівці до села. Коли ж удома розпитали й дізналися, що Йосипко не повернувся, дуже зажурилися. Батько пішов на пошуки, а мати витягнула вервицю й почала молитися до Матері Божої. Найбільше хвилювався дядько, адже винуватив себе, що проспав дитину. Та й собаки немає...

…Йосипко із вірним чотирилапим товаришем пішов лісом. Йшов дуже довго. У лісі ставало все тихіше й тихіше. Десь тільки дятел постукував у стовбур дерева, не було чутно співу птахів. Вечоріло. Хлопчик побачив перед собою кремезні дуби, вигукнув:

– Ой, які великі дуби! І ялинку створив Господь Бог, а запах тут, як у церкві, коли дим ладану розноситься від кадила.

Здалека доносився дзвін. Йосипко поклав руки на груди, думаючи, що ось вийде Бог. Перед ним серед дерев у далині заясніло червоним світлом сонце, що заходило на ніч за обрій. І тут виявився перед хлопчиком чоловік у зеленому одязі, з довгою білою бородою. Йосипко, не задумуючись, на весь голос запитав:

– То Ви Господь Бог? Скажи, Боже, де мої сестрички? Бо мама сказала, що вони пішли до Бога. Боже, зроби так, щоби мій білий кролик одужав, він дуже хворий. І ще хочу знати так багато байок, як мій дядько, – хлопчик просив відразу всього.

Чоловік із білою бородою розсміявся і відповів, що він не Бог, а лісник.

– Але дядько говорив мені, що Бог ходить тут, у лісі. То я подумав, що Ви Бог із білою бородою.

– Бог он там, далеко, де світло світить за лісом. Скажи мені, як тебе звати і хто твої батьки?

Коли хлопчик розповів лісникові про себе, той, зворушений розповіддю, пояснив:

– Ого, далеко ти зайшов, нам треба повернутися додому, а на це потрібно майже три години часу.

Лісник узяв малого за руку. Пізно ввечері вертали вони додому. Швидко хлопчик утомився. Доброму чоловікові довелося взяти його на руки, і в обіймах він міцно заснув. У домі Вьостерів лісник побачив господиню, що стояла на колінах і молилася на вервиці перед Страждальною Матір'ю Божою, образ якої освітлювала палаюча свічка. Батька саме не було вдома. Він із наймитом все ще шукали хлопця.

– Маріє, ти знаєш мій біль, бо і твоє серце пробивав меч, коли Ісус загубився в Єрусалимі. Тільки на тебе маю надію! – молилася мати за сина, якого любила понад усе.

Враз лісник увійшов до світлиці. Поклав сплячого хлопчика на коліна матері і, усміхаючись, говорив:

– Я знайшов його в лісі, де він шукав Господа Бога.

Радість до сліз огорнула жінку. Поцілувавши образок Матері Божої, а тоді чоло своєї сонної дитини, вона притисла її до грудей, поклала до ліжечка, а хлопчик, утомлений, крізь сон промовив:

– Йду до Бога. Він там, у лі… сі.

На радощах витирав сльози і дядько, а тоді промовив до матері:

– Меч проб'є твою душу! Щось буде велике з нього.

Через годину додому повернувся й батько з наймитом. Від несподіванки вони разом почали в молитві дякувати Богові, що все так добре закінчилося.

На десятому році життя Йосип готувався до свого Першого Причастя. Після катехизації у суботу перед Квітною неділею він приступив до Святої Сповіді. Та найкращу науку щодо сповіді дав йому батько.

– Визнати свою вину перед Богом є мужністю, тільки боягузи бояться цього. Не будь ніколи боягузом.

Ніколи не мав Йосип такої великої радості, як після Сповіді. Йому здавалося, що весь світ перемінився. Він бачив небо, повне краси, луги зелені з білими квітками, охайні хатки, що біліли поміж дерев. А коли Йосипко ввійшов до хати, то бігав з кімнати в кімнату, а тоді, вибігши знову на подвір'я і глянувши на небо, викрикнув:

– Боже, яке прекрасне і щасливе життя!

Увечері вся родина спільно відмовляла вервицю. І коли хлопчик був у своєму ліжку, мати підійшла до нього й сердечно мовила:

– Завтра Ісус замешкає у твоєму серці.

Хлопчик уже давно очікував цього дня. А наступного дня, з великою побожністю і трепетом тримаючи свічку, почув:

– Ось Агнець Божий…

Тут собі пригадав, як ходив до лісу шукати Бога. А Він тут, у Церкві. Саме зараз. Під видом Хліба й Вина. Тіло і Кров Божі стануть його тілом і кров'ю.

А коли хлопчик запричастився, зосередився на думці про Божу доброту і милосердя. З дитячого серця випливали щирі слова подяки. Ще ніколи він не чув слів Ісуса Христа так чітко, як тепер: «Іди за мною!»

Якщо раніше в його серці була велика радість, то після Причастя тут запанували думки про потребу присвяти Богові.

Увечері мати знову підійшла до ліжечка і з пошаною поцілувала в чоло свого маленького ангелика:

– Йосипе, добре запам'ятай цей день!

Хлопчик обійняв своєю рукою шию матері й тихесенько промовив:

– Мамо, чуєте, мамо! Сьогодні мене Ісус кликав, щоби я став священиком. І я сказав «так!».

Мати зітхнула, кажучи:

– Все від Бога. Та будь насамперед добрим хлопчиком.

Мати перехрестила синочка і, склавши руки перед розп'яттям Христа і образами, почала роздумувати про те, що почула з його уст. Її найстарша дочка Євгенна вже давно в монастирі. Павлина також хоче стати черницею. Син Август опісля Великодня вступає до монастирської школи, бо прагне бути монахом, а тут уже й найменший хлопчик виявив своє бажання. Дивлячись на Ісуса Розп'ятого, промовила:

– Ось я, слугиня Господня… На все Твоя воля.

Довго ще дивилася мати на Ісуса. Втерши сльозу, пішла до сну.

…Франц Вьостер докладав зусиль, щоби його діти отримали необхідну освіту. Наймолодшого сина віддав до французької школи, застерігши, однак, щоби той завжди залишався фламандцем. Йосип швидко опанував французьку й успішно навчався. А вдома перевдягався в селянський одяг і охоче працював у полі, на фермі. Прийшовши якось із поля, Йосип витягнув книжки, щоби дещо повторити. Аж тут прийшов товариш і повідомив:

– Сьогодні у церкві починаються місії під проводом отця-місіонера.

Після короткої задуми Йосип погодився піти. Саме першого дня отець мав проповідь про покликання.

– Сьогодні, коли почуєте Його голос, нехай не будуть ваші серця твердими. Ідіть за покликом Ісуса, – сказав на закінчення священик.

Йосип виходив із храму зворушений як ніколи. Коли дзвонили дзвони, він сказав товаришеві:

– Тепер я вже знаю свою дорогу.

Додому вони йшли мовчки. Вночі хлопець довго не міг заснути. Серце було наповнене незбагненним щастям. Світло Христове пломеніло в душі.

…І ось узимку Йосип вирушив у дорогу. Його проводив у монастир батько. Мати, хоча залишилася вдома, з розумінням поставилася до того, що віддає Господові найменшу свою дитину. Незважаючи на завірюху, вона зав'язала хустку та пішла в поле, де стояла фігура Матері Божої, щоби відмовити там вервицю за свого сина.

Найперше в монастирі батько з сином зустріли Августа, він прийняв ім'я Памфілій. Брат організував зустріч своїх дорогих родичів із настоятелем монастиря. І тут Йосип визнав, що хоче бути священиком: «Знаю, що Бог мене кличе!» Настоятель запитав про вік та освіту хлопця. Хвилину мовчав, сумно похитав головою і відповів:

– Ти не можеш навчатися, бо застарий.

– Мені лише дев'ятнадцять років! – з гіркотою відповів Йосип.

– Але ти не знаєш латини, на це потрібно витратити багато років.

– Мене кликав Бог, і великої боротьби коштувало мені, доки я усвідомив свою дорогу, – зажурений юнак заперечував настоятелеві.

На деякий час у келії запанувала тиша. Настоятель підпер голову й думав. Старий Франц склав руки, немов молився. А Йосип очікував чогось доброго й подумав: «Боже, якщо я не можу бути женцем, то дай мені, щоб я хоча би в'язав снопи». Він піднявся, ступив крок уперед й упевнено, рішуче сказав настоятелеві:

– Прошу мене прийняти на новіціат.

– А що скаже батько-господар? – запитав старенький настоятель.

– Воля Божа. Я думав, що він мене замінить у господарстві, та був проти його покликання, але бачу, що це є жертва. Бог кличе його.

Настоятель потиснув обом руки. Батько пішов додому, а син залишився у монастирі. Так Йосип Вьостер вступив до Згромадження Найсвятіших Сердець. Щодня для нього були важкі випробування. А на свято Стрітення Господнього відбулося облачення, під час якого Йосип одягнув габіт і отримав ім'я Дем'ян. Він, як селянин, обробляв монастирські грядки, вирощував городину і вивчав латинську мову.

Незабаром брати вже приходили до нього із перекладами, і Дем'ян вправно перекладав з латинської на фламандську. Якось настоятель отець Вінцке побачив за таким заняттям Дем'яна, а біля нього молодого брата. Усміхнувшись, запитав:

– Може, поміняєтеся місцями? Ти підеш на студії, а ти – грядки копати? – і потім додав: – Ні, будете навчатися разом.

Неймовірну радість відчув Дем'ян. Терпеливість і праця перемогли, а мрія бути священиком здійснилася… ■

Продовження буде…

ЯК КОМУНІСТИ БОРОЛИСЯ З ЦЕРКВОЮ, А СУЧАСНІ НЕЛЮДИ ЗНИЩИЛИ ЇЇ ВОГНЕМ

(Повертаючись до опублікованого)

Степан БОРУЦЬКИЙ,
мешканець села Попеляни (1947-1950 рр.)

Нещодавно львівські друковані мас-медіа опублікували страшну вістку: у селі Попеляни Пустомитівського району згоріла сакральна пам'ятка архітектури – дерев'яна церква Воздвиження Чесного Хреста (Див. про назву храму: Шематизм Львівської архиєпархії. – Львів: Канцелярія Львівської архиєпархії, 1996. – с. 109). Газета «Суботня пошта» з цього приводу теж відгукнулася сумним матеріалом (це була стаття Ірини Цицак «Храми у вогні» у номері за 11 листопада 2008 р.). На жаль, всі публікації неправильно назвали сакральну споруду – Чесного Хреста. Отож, тепер відновимо істину на основі архівних матеріалів, що свідчать про розправу над церквою комуністами у радянську безбожну добу.

У характеристиці роботи релігійної громади та приміщення церкви у с. Попеляни Дмитрівської сільської ради Пустомитівського району, підписаної головою виконкому районної Ради депутатів трудящих Н. Назарчуком та секретарем Р. Видиборцем, знаходимо наступні відомості. Дерев'яну церкву, криту залізом, на території Попелян було побудовано в 1835 р. У 1961-1963 рр. церква не діяла, церковна двадцятка розпалась, а віруючі задовольняли свої духовні потреби в церкві с. Дмитрів, Дмитрівської сільської ради, за 1100 м. від Попелян. В документі йдеться також про аварійний стан приміщення церкви та її огорожі, через що більшість трудящих села вимагають зняти з реєстрації церковну громаду, а приміщення церкви передати колгоспу «Україна» для використання під склад. Виконком сільської ради, правління колгоспу просять задовольнити вимоги трудящих.

У висновку уповноваженого Ради у справах Російської Православної Церкви у Львівській області Н. Винниченка від 30 липня 1963 р. йдеться про наявність підстав для зняття з реєстрації релігійного об'єднання в с. Попеляни у зв'язку з

його розпадому 1961 р., необхідністю капітального ремонту храму та нібито вимогою громади села переобладнати церкву під склад колгоспу «Україна» зі зміною її зовнішнього вигляду.

Наступний документ адресований начальнику Ради у справах РПЦ при Раді міністрів СРСР Куроєдову В. А. (Москва) та уповноваженому Ради у справах РПЦ при Раді міністрів СРСР в Українській РСР Пінчуку Г.П. (Київ). Тут ідеться про те, що виконком Пустомитівської районної ради за № 345 від 26 липня 1963 року прийняв рішення поклопотатися про задоволення вимог, які вказано у документах вище. Є там і зауваження, що ніхто із жителів села начебто не клопотався про відновлення діяльності «релігійного об'єднання.

В іншому документі, оригінал якого адресований вищезгаданому пану Куроєдову (копія – пану Винниченку) заступник уповноваженого Ради у справах РПЦ в УРСР Н. Гладаревський подає на розгляд Ради лист виконкому Львівської обласної (сільської) ради депутатів трудящих № 101 від 5 серпня 1963 р. про зняття з реєстрації релігійної громади Попелян.

А вже 14 вересня 1963 р., рішенням № 516 виконкому Львівської обласної (сільської) ради депутатів трудящих (Львів), серед інших релігійних громад РПЦ, було знято з реєстрації також і ту, що в Попелянах, а культові споруди (церкви), якими вони користувалися, було дозволено переобладнати. Документ підписали голова виконкому С. Стефаник та секретар О. Кушнєрова.

Можемо побачити, як радянсько-комуністична влада безпідставно зняла релігійну громаду церкви Воздвиження Чесного Хреста с. Попеляни із державної реєстрації. Традиційній брехні тодішньої влади, на кшталт «більшість трудящих села вимагають зняти з реєстрації церковну громаду» вірити не можна, бо такого ніколи не було і не могло бути! Взагалі ж, упродовж 1963 р. на теренах Львівщини знято з реєстрації 142 релігійні громади! Станом на 1 січня 1964 р. в області залишилося на реєстрації 786 релігійних громад.

Слава Богу, що попелянська церковиця Воздвиження Чесного Хреста все таки вижила. 20 серпня 1991 р. релігійна громада церкви Воздвиження Чесного Хреста с. Попеляни, відроджена до життя та молитви УГКЦ, знову зареєструвала свій статут, а це означає, що вона набула статусу юридичної особи із набуттям всіх юридичних прав і свобод у нашій державі. Однак тепер у незалежній Україні внаслідок так званого людського фактору – «через занесення вогню ззовні» (за свідченням працівників Міністерства надзвичайних ситуацій України у Львівській області) церква загинула на рідній землі. Прости, Господи, і тим нелюдам, які втратили страх Божий,.. ■

МІСІЯ МИРЯН У СВІТІ

Іван КОБАСЯР

Продовження.
Початок у ч.1- 9 за 2010 р.

СУСПІЛЬНО – ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Людина повинна перш за все у світі виконувати свою царську місію, яку здійснює разом з Христом через Тайну Хрещення. Коли йдеться про якесь служіння, зокрема в соціальній сфері, то насамперед спадає на думку така діяльність людини, яка спрямована на користь суспільства і власного утримання, тобто праця. Саме цій темі присвячений підрозділ послання Christifideles laici, який Іван Павло II символічно називає так: «Людина як осередок суспільно-економічного життя». Папа римський, обговорюючи такого роду питання, багато разів відкликається до своєї енцикліки Sollicitudo rei socialis. В ній він показав суспільно-господарські проблеми, а також дав пропозиції щодо їх вирішення згідно із засадами суспільної науки Церкви. Також ту підкреслює вагу і необхідність дієвої присутності зрілих мирян у світі, щоб їхнє християнське свідчення і апостольська діяльність, як євангельська закваска, могли проникати всю громадськість. Особливо прикрим є те, що сьогоднішнє суспільство формувалось з ідеологій, далеких духу християнства.

Людська праця належить до важливої суспільно-господарської діяльності. В енцикліці Laboren Exercens (надалі LE), тобто З праці своєї, папа римський, пригадуючи слова Святого Письма, показує, що праця є необхідною в житті людини (пор.: Бут. 3,17; Пс. 128,2). Крім того, на самому початку книги Буття звучить заклик про «підпорядкування» людиною всього у світі. Цей заклик можна сповнити лише працею (див.: Бут. 1,28). Саме тому вона є з одного боку найбільш загальним і безпосереднім інструментом суспільного-господарського розвитку, а з іншого – є одночасно є правом і обов'язком кожної людини.

Другий Ватиканський собор у Догматичній конституції про Церкву вказав обставини, у яких праця становить дорогу особистого освячення. Бо так, як через роботу людина удосконалює себе і має можливість розвивати отримані від Бога свої дари, так само вона отримує можливість допомагати іншим у їхньому розвитку. Таке розуміння праці з певністю можемо назвати службою для добра всіх. Завдяки охочому виконанню роботи є можливість внесення свого вкладу в розвиток всієї громадськості, а тим самим – у розвиток всього сотвореного.

Людська праця, як виявляється, може мати також сакральний вимір, оскільки той, хто сумлінно виконує свою роботу, наслідує Самого Ісуса Христа, «який трудившись в Назареті власними руками, надав праці визначної достойности». У Christifideles laici Іван Павло II нагадує вірним, що праця, будучи найбільш загальною формою діяльності людини, є її осно-

вним правом і обов'язком. Також акцентує на тому, що ключовою проблемою праці є її добра організація. Тому папа римський ставить перед мирянами умову: добре, тобто з професійною компетенцією, чесністю і в християнському дусі, виконувати доручену їм роботу, трактували її, як дорогу до особистого освячення. Святіший отець, говорячи про роботу, згадує проблему безробіття і закликає вірних по можливості докладати зусиль до вирішення цих проблем: вирівнювати несправедливу відмінність між дуже багатими і дуже бідними та старатися перетворювати середовища праці на місце спільності осіб, яким належить повага та певні права.

Також Іван Павло II не залишається байдужим до надзвичайно болючого питання екології, яка є пов'язана власне зі суспільно-господарською діяльністю людини. Він зазначив, що панування над світом повинне виконуватися з відчуттям відповідальності за Божі сотворення. Це означає дякувати за дари, які отримали і продовжуємо отримувати від Бога, і, якщо це можливо, передати їх покращеними наступним поколінням, для яких ці дари також призначені Творцем.

Бог у символічний спосіб поклав на людину певні обмеження, якими була «заборона споживання плоду з дерева життя» (див.: Бут. 2, 16-17). Це виразно показує, що відносно видимої природи ми підлягаємо не тільки біологічним, але також моральним обов'язкам, яких не можна безкарно переступати. Тут Іван Павло II застерігає людство перед генетичною маніпуляцією, а також про неприпустимі експерименти, які тепер дуже часто проводять. Ці та багато інших аспектів діяльності людини постають перед людським сумлінням і повинні виконуватись згідно з моральними засадами, якими повинен визначатися їхній подальший розвиток.

У декреті Apostolicam actuositatem ми читаємо, що християни в середовищі праці чи професії, студій чи місця проживання, розваг чи товариських зустрічей мають можливість допомагати ближнім, і відповідальність за ненадання такої допомоги є велика. Тепер, коли багатство і бідність існують поруч, коли невелика група людей сконцентровує в своїх руках владу, а більшість не може діяти за власною ініціативою і на власну відповідальність, коли тяжкі умови життя і праці є недостойні людської особи, – саме тепер настав час такої допомоги. Вона, власне, полягає в свідченні християнських цінностей, які приведуть до гуманізації всього суспільства. Навіть сам Ісус Христос прагнув, щоб Його Церква проповідувала Євангеліє примирення Бога і всіх людей такими словами: «Сповнився час, і Царство Боже близько; покайтеся і вірте в Євангелію» (Мр. 1, 15).

Також у Декреті про апостолят мирян Другого Ватиканського собору є пригадування, що «місія Церкви полягає не тільки в тому, щоби Христове послання і його благодать принести людям, але також просякнути і вдосконалити євангельським духом устрій речей дочасних». Бо лише любов, у якій криється весь зміст Євангелія, стає найпевнішим ліком проти сучасних викликів егоїзму. Саме така любов є завжди справедлива, бо вимагає визнання гідності особи, і вона повинна охопити все людство. Щоб, у світлі слів з євангелія від Луки «Хто буде намагатися спасти своє життя, той його погубить; а хто його погубить, той збереже його живим»(Лк. 17,33), через цю любов кожен «губив» своє життя для інших, отримуючи вічну нагороду в небі.

Отож, задля покращення економічної ситуації потрібно звернутись до суспільної науки Церкви, бо вона вказує на необхідні засади для будування справедливого суспільного-господарського устрою відповідно до етично-моральних і Божих законів. Тому миряни повинні знати суспільну доктрину Церкви, і завдяки такому знанню вірні зможуть краще, відповідальніше і ефективніше служити у напрямку розвитку економіки і суспільства в цілому.

Суспільно-господарська діяльність є частиною культури, яку творить людина, і тому вона в собі має відблиск релігії, яка може посприяти її повному розвитку. Звідси просто необхідним для тих, які творять цю культуру, є керуватись християнськими засадами. Тому миряни просто не можуть залишитися байдужими відносно явищ несправедливості, визиску, голоду і дискримінації у сучасному світі. Протилежною позицією до байдужості є праця, до якої і є покликані християни як до дії на користь любові і миру. ■

НОЇВ КОВЧЕГ

Галина ГОРДАСЕВИЧ

Продовження.
Початок у ч. 1-9 за 2010 р.

* * *

І тією розмовою вони наче накликали на себе біду. Правда, біда та лише майнула на них своїм холодним крилом і пролетіла мимо, але ж могла й не минути. Вона запізнилася буквально на один день, але цього було досить, щоб втратила свою чорну силу.

– Матушко, – сказала Катерина, – там якийсь жебрак прийшов.

– Ну, то дай йому щось поїсти, – неуважно сказала матушка, яка саме розкладала в шафі випрасувану білизну.

– Та він хоче батюшку бачити. Якийсь поляк...

Отець Іларій саме поїхав на похорони, але матушку Софію зацікавили слова Катерини, що то поляк, і вона вирішила подивитися на того жебрака і дізнатися, що йому треба. На кухні біля вхідних дверей сидів дуже високий і дуже худий дід із довгою бородою, яка була б, мабуть, молочно-білою, якби не була дуже брудною. Дід був одягнений в старе, подерте пальто, на ногах у нього були великі гумові чуні, а ще ноги були обмотані великою кількістю ганчірок, від чого видавалися дуже товстими.

– Отця Іларія немає і буде ще не скоро, – сказала матушка Софія. – Може, скажете, яка у вас до нього справа?

Жебрак звівся, хоч було видно, що це йому важко: чи то від холоду, чи просто від старості. Якусь хвилину мовчав, вдивляючись у матушку Софію, а потім тремтячим голосом запитав:

– Pani mnie nie poznaje?1

Матушка Софія пильніше вдивилася в цього дивного діда. Великі блакитні очі були, правда, оточені дуже зморшкуватими червоними повіками, тонкий горбатий ніс – «римський», казав колись отець Іларій.

– Пан грабя Ольшанскі! – сплеснула руками матушка Софія.

Дід спробував усміхнутися, але усмішка вийшла дуже жалібною, потім взагалі перетворилася на гримасу, а з голубих очей рясно посипалися сльози. Він захитався, здавалося, от-от впаде.

– Та ви сідайте, сідайте, – кинулася до нього матушка Софія. – Ви, мабуть, дуже змерзли?

– Я, прошу пані, вже два дні нічого не їв. Мені соромно було заходити попросити їсти в людей, які могли мене впізнати. А минулої ночі я спав у стайні біля коней. Проходив якраз біля двору і побачив, що хлоп пішов додому, не закривши стайню на замок. То я й зайшов. Але майже не спав, бо там усе одно було холодно. Та й я боявся, що господар вранці зайде і застане мене.

Матушка розгублено озирнулася на Катерину, яка поралася біля плити. З одного боку, несподіваного гостя треба було найперше погодувати. Але ж не будеш вельможного польського графа, якому до війни належали мало не всі землі і угіддя довкола Трощаниці, не будеш ти цього пана годувати на кухні, як якогонебудь жебрака.

– Катерино, у нас знайдеться чим гостя погодувати? – запитала вона, все ще вагаючись, що ж його спочатку робити: покупати гостя чи нагодувати?

– Та борщ іще лишився... Можу ще яєшні насмажити... Чи він постить?

Матушка Софія махнула рукою: мовляв, про який піст може бути мова! – і зробила найелементарніше, що могла, тобто чемно запропонувала:

– Може, пан грабя помиє руки?

Пан грабя взяв шматок мила якось так, наче ніколи не тримав його в руках і не знав, що воно таке і для чого. Зрештою, намилив руки, поклав у мильницю, змив під умивальником піну і нерішуче глянув на матушку Софію, яка стояла поруч, тримаючи чистий рушник.

– А можна ще раз намилити? – нерішуче, зовсім по-дитячому, коли дитина просить ще одну цукерку, запитав він.

– Та звичайно, скільки пан грабя забажає, – сказала матушка Софія.

Він знову взяв в руки шматок мила, як беруть, мабуть, шматок золота.

– Ласкава пані не повірить, але я чотири роки не тримав у руках мила.

– Ну, у нас зараз із милом теж не так просто, бо війна. Вже не зайдеш до Лейби у крамничку та й у місто за покупками не поїдеш, – матушка Софія почала говорити весело, мов хотіла зробити вигляд, що у тому нічого особливого нема, а потім схаменулася, що виходить так, ніби вона натякає на необхідність економити мило.

Дійсно, пан грабя швидко поклав мило на місце, сполоснув руки, витер рушником, який йому подала матушка Софія, і пішов за нею в їдальню, де вже парувала тарілка борщу.

Матушка Софія не знала, як їй бути. Полишити гостя на самоті було б нечемністю. Але чи не більшою нечемністю було сидіти поруч і дивитися, як він їсть? А в гостя застарілий голод боровся зі старими звичками доброго виховання. Старечі руки тряслися, аж борщ схлюпував з ложки, хліб він кусав якнайбільшими шматками, але все-таки не сьорбав і не плямкав. У матушки Софії кольнуло серце, коли вона побачила, як вельможний пан грабя нахилив миску, щоб виловити ложкою останні краплини борщу. Хотіла запропонувати йому ще, але подумала, що забагато їжі на такий виголоднілий шлунок може бути шкідливо, та й Катерина вже вносила тарілку з яєчнею.

Виделку пан грабя теж узяв, як щось зовсім незвичайне і незнайоме. З його очей знову покотилися сльози, але на цей раз матушку Софію значно більше вразило щось зовсім інше: десь чи то з коміра, чи з волосся на шию пана грабі повільно вилізла велика коричнева воша. Видно, пан грабя перехопив гидливий погляд матушки Софії, і зрозумів, чим він викликаний, бо знову на його обличчі з'явилася ота винувата не то посмішка, не то гримаса.

– Przepraszam. Ale co ja mogłem zrobić?1

Але яєчню він уже їв так, наче сидів у паризькій ресторації і споживав найвишуканіші делікатеси.

– Катерино, – сказала матушка Софія, виходячи на кухню, – треба нагріти води і внести балію. Йому треба добре помитися. А одяг той весь доведеться, викинути, бо ж там вошей повно. Зрештою, то й не одяг, а дрантя. Думаю, щось батюшчине підберу йому. Вони зростом майже однакові.

– Уже, – буркнула Катерина, – балію внесла, а вода он гріється.

– Прошу пана, – вернулася матушка Софія в їдальню, де пан грабя, на мить забувши про добре виховання і знову перетворившись у жебрака, витирав шматком хліба тарілку з-під яєчні, – ви, напевно, дуже стомлені, але, може, спочатку скупаєтеся?

Гостя від тепла і доброго обіду дуже розморило. Він, безумовно, зараз із найбільшою охотою ліг би спати, бодай десь в кутку на підлозі, але згадав переляканий погляд матушки Софії на його шию і зрозумів, що мусить зібрати всі свої сили і скинути з себе ці завошивлені лахи.

– Тільки перепрошую пана, – говорила матушка Софія, подаючи йому чисті сподні і сорочку, – білизну ми носимо вже лише з домашнього лляного полотна.

І на обличчі гостя матушка Софія втретє побачила ту гримасу-посмішку. Щоб якось поправити ситуацію, вона весело сказала:

– Ах, прошу пана, я зовсім забула! У нас же зараз перебуває грабянка Шереметьєва! Думаю, вона буде рада вас побачити.

– Тільки не зараз, прошу пані! – перелякався пан грабя і аж простягнув долоні, наче хотів ними затулитися. – Тільки не зараз.

Звістка про те, що прибився пан грабя Ольшанський і в якому вигляді він прибився, зацікавила лише отця Іларія і Єлизавету Петрівну. Та ще матушка Олена пригадала собі, як селом проїздила кавалькада елегантних дам і кавалерів. Це чомусь тоді справило на неї значно більше враження, ніж автомобіль пана грабєго, на згук котрого вибігали на вулицю всі діти, щоб подивитися на оте диво – залізну карету, яка їздить сама по собі, лишаючи синій шлейф смердючого диму. З їхньої сім'ї лише Василь так захопився тією машиною, що цілими днями пропадав у майонтку пана Ольшанського, подружився з шофером і слухняно виконував усі його доручення, аби лише той дозволив посидіти за кермом і показав, що там до чого. Потім, навчаючись у гімназії, Василь записався на

курси шоферів, і йому там було значно легше вчитися, ніж іншим, бо він уже багато в чому розбирався.

Поки пан грабя мився, матушка Софія постелила йому на дивані в бібліотеці, і він як заснув, то проспав до пізнього вечора. Коли, нарешті, прокинувся і вийшов у їдальню, де вже всі сиділи за столом і займалися звичною роботою, тобто майстрували все ті ж ялинкові прикраси, то зі своєю білою, – вже таки білою, – бородою і довгим білим волоссям був дуже схожий на Діда Мороза. Тільки замість хутряної шуби був одягнений в темні штани і широку сіру блузу отця Іларія. І хоч отець Іларій був досить високий, але цей несподіваний гість був ще вищим, і кисті його рук виглядали з рукавів, як у підлітка, який виріс зі свого одягу. Ось лише кисті були дуже старими, схожими на брунатну покручену кору якогось невідомого дерева.

– Mon Dieu! – рвучко звелася Єлизавета Петрівна. – Пане графе, невже це ви?

– У це важко повірити, правда, – сказав пан грабя. – І все-таки це я.

І він поцілував руку Єлизаветі Петрівні так, що відразу стало ясно: це аристократ, якого з пелюшок вчили ходити, сідати, кланятися, цілувати руки жінкам саме так і ніяк інше.

Після вечері, яку пан Ольшанський мусив спожити без товариства, бо всі вже повечеряли, він сів біля коминка, дивився на вогонь, як на диво (матушці Софії пригадалося, як він дивився на мило і на виделку), і почав розповідати про все, що йому довелося пережити. Розповідав він, звичайно, польською мовою, яку знали всі присутні, окрім, хіба, тої малечі: Ромка, Андрійка, Данилка – але вони під керівництвом Лаврика займалися своїми вечірніми іграми, а потім взагалі пішли спати.

На початку німецько-польської війни пан Ольшанський був у своєму майонтку. Звістка про війну захопила його так зненацька, що він відразу не знав, що йому робити. Потім дізнався, що деякі військові частини відступають до Румунії, вирішив до них приєднатися, але забарився, опинився на території, яку вже зайняли більшовики. Отож, одного дня, який ніяк не назовеш прекрасним, його заарештували, звинуватили в шпигунстві. Довго думали, яку країну йому пришити, не міг же він бути польським шпигуном, оскільки Польщі, як держави, вже не існувало. «Допомогло» знання французької – оголосили пана Ольшанського французьким шпигуном і відправили на сибірський лісоповал. Там він пробув до того моменту, коли почали по таборах вишукувати поляків, бо створювалося польське військо. Звичайно, пан грабя, як великий патріот отієї Rzeczy Pospolitej, відразу висловив бажання стати в лави польського війська. Але потім на нього щось напали сумніви. Коли почали їх звозити в одне місце, пригадав пан Ольшанський п'яного кон-войного, який в пориві відвертості признався йому, як ще в тридцять дев'ятому році був серед тих, що розстрілювали польських офіцерів. «Понимаешь, отец, гад буду, до сих пор они мне снятся, – говорив конвойний, хитаючи головою і дивлячись перед себе скляними очима. – Их там была тьма-тьмущая, тыщ тридцать, не меньше. А мы их косим, а мы их косим. А они чего-то кричат по-своєму, по-польськи, а мы ни хрена не понимаем. А если бы и поняли, все одно стреляли бы. Потому как приказ, а мы люди военные. Только снятся до сих пор, сволочи, мать их так!»

Згадав ці слова пан Ольшанський і подумав: чи не для того їх зараз звозять докупи, щоб десь у глухому місці винищити до решти? Отож, скористався можливістю і втік. Звичайно, мало було надії, що без грошей, без документів, у воєнний час він знову не потрапить в руки енкаведе, але ж не чекати покірно, поки тебе прикінчать. Щоб акцент його не видав, прикинувся німим. Ішов за фронтом, із майже нереальною надією, що колись так дійде до Польщі. Аж одного разу, в результаті наглого відступу совєтських військ, опинився на території, зайнятій німцями. Тут йому теж пощастило, – от і добрався сюди. Найбільшим ударом для нього було, коли побачив оті засмалені руїни на місці свого майонтку. Якось не був до того психологічно готовий. Було непереможне бажання сісти там і більше не підводитися, і закінчити на тому своє життя, коли воно таке безглузде. Але жага життя виявилася сильнішою над усе. Якимось останнім одрухом свідомості пригадав собі, що в селі був такий симпатичний право-

славний пробощ. Звичайно, більшовики могли його теж вивезти в Сибір, але це був останній шанс. І ось він тут.

– А ми ж хвалилися, що в нас найкраща в світі кавалерія, – гірко сказав він. – А ми ж співали:«Marszalek Smigły-Rydz, nasz drogi dzielny wódz».

Тої ночі спали спокійно. А наступної їх розбудив грюкіт одночасно у всі віконниці і двері і голосний крик:«Otwierać! Otwierać!».

– Польська «samoobrona», – шепнув отець Іларій матушці Софії, поспіхом одягаючись при світлі свічки.

– Матінко Пресвята, що ж воно буде? – теж пошепки сказала матушка Софія, на-кидаючи шляфрок.

– Ти краще лишайся в ліжку, – порадив отець Іларій.

– Ні, я з тобою.

У кухні Катерина встигла відчинити двері, на веранді вони впали виламані. Здавалося, протягом однієї миті весь великий дім сповнився людей у військовій формі і з автоматами, які ударами ноги відчиняли двері, миттю освітлювали кімнату електричними ліхтариками, коротко командували: «Wstawać! Prędko!». Піднявши з постелі розгублених людей, підштовхуючи їх прикладами, зганяли всіх у найбільшу кімнату, у їдальню, вже хоч трохи освітлену гасовою лампою. Розбуджені діти зняли плач, перелякані матері намагалися їх заспокоїти, чоловіки відчували себе розгубленими і безсилими, надто після того, як отець Іларій на правах господаря зробив спробу щось з'ясувати, але у відповідь почув:«Milczeć!» – разом з таким ударом прикладом в груди, що, мабуть, упав би, якби не стояв біля самої стіни, отож, наче влип у стіну. Матушка Софія кинулась до нього, Єлизавета Петрівна встигла захопити якусь капу, зараз накинула її на плечі, притримувала на грудях і при тому Інні здавалась більше, ніж будь-коли, схожою на імператрицю. Та в цю мить Інна відчула, як хтось її взяв за плече. Вона повернула голову і побачила поруч із собою «його», тобто дядю. Але дядя не дивився на неї, лише, тримаючи її за плече, під-штовхував до вікна і тихо проказав: «Ховайся за фіранку. Швидко. І мовчати, що б не було».

– To już wszyscy? – запитав той, що, судячи з усього, був тут головним начальником.

Йому ніхто не встиг відповісти, бо якраз почувся голос, і двоє вояків ввели в кімнату пана Ольшанського, який був у самій білизні.

– Tu jeszcze jeden dziad! – сказав один із вояків, штовхаючи прикладом пана Ольшанського, зрештою, не дуже сильно, видно, побоюючись, що від сильнішого поштовху цей ще живий скелет впаде і розсиплеться на окремі кістки. Старший озирнувся на новоприбулого, потім відвернувся і вже хотів щось скомандувати, але тут пан Ольшанський більше обурено, аніж налякано, запитав:

– Co się tu dzieje?

На звук цього голосу старший знову повернувся, придивився і майже злякано вигукнув:

– Пан грабя?

Пан Ольшанський, не зважаючи на свій досить непрезентабельний вигляд у сподніх і сорочці з сірого полотна, гордовито звів голову, підійшов до старшого, в свою чергу придивився і вже не злякано, не здивовано, а майже поблажливо сказав:

– Pan Mularczyk? Co pan tu robi?

І тоді отець Іларій, в свою чергу, впізнав командира тієї «samoobrony»: ще за часів Польщі він був управителем майонтку пана грабя Ольшанського. І хоча ще вся Польща була під німецькою окупацією, і з графського палацу залишилися самі руїни, і пан грабя стояв перед своїм управителем у самій білизні, але субординація сиділа в найменших клітинах колишнього управителя. Він відразу прикрикнув на своїх підлеглих, і ті опустили цівки автоматів додолу, з'ясував ситуацію, запевнив пана грабя, що сталася помилка, що вони приносять свої найглибші вибачення, що про присутність ясновельможного пана в цьому домі буде негайно сповіщено вищому командуванню, і з того, безумовно, всі будуть дуже тішитися.

Тієї ночі у великому домі вже, мабуть, до ранку ніхто не спав. Матушка Ірина і матушка Олена, притулившись до своїх чоловіків, тихо плакали від пережитого страху, а Інна все відчувала на своєму плечі міцну чоловічу руку і всоте пригадувала неголосну команду: «За фіранку!» ■

■ Слава Ісусу Христу!
Шановна редакціє, хочу через часопис «Місіонар» скласти подяку Господу Богу, Пречистій Діві Марії, святому апостолу Юді-Тадею, святому отцю Піо, моєму Ангелу Хоронителю за постійну опіку та отримані ласки і постійну допомогу у життєвих труднощах.

Олеся,
м. Дрогобич

■ Я і моя внучка Оленка хочемо на сторінках часопису «Місіонар» скласти щиросердечну подяку Милосердю Божому, Пречистій Діві Марії, усім святим, душам у чистилищі, Івану-Павлу II, митрополиту Андрею Шептицькому за вислухані наші молитви особливо за поступлення внучки Оленки в інститут і за здоров'я бабці.

Катерина Вітик та внучка Оленка,
с. Муроване, Львівська обл.

■ На сторінках журналу «Місіонар» складаю щиру подяку Господу Богу, Матері Божій, св. Йосифу, особливо святому апостолові Юді-Тадею, св. Антонію Падевському та блаженному о. Леоніду Фьодорову за вислухані молитви.
Раджу всім людям звертатись до них з молитвами про покровительство і допомогу. Твердо вірю і глибоко переконана, що те, що ми не можемо осягнути для себе самі, буде нам дане через заступництво наших покровителів.

Ярослава,
м. Львів

■ Слава Ісусу Христу!
З Вашою допомогою на сторінках «Місіонаря» хочу подякувати Господу Богу, Пречистій Діві Марії, апостолу св. Юді-Тадею і всім святим за отримані ласки, за успішну здачу вступних екзаменів в коледж.

Сім'я Охримовичів,
м. Стрий – Завадів

■ Слава Ісусу Христу!
Хочу висловити подяку через журнал «Місіонар» Господу Богу, Пречистій Діві Марії, апостолу св. Юді-Тадею, св. Івану Хрестителю, Блаженному Якову, блаженним Марті, о. Зигмунту, св.муч. Юлії, своєму Ангелу-Хоронителю, Боніфатію. Прошу о подальшу опіку наді мною і моєю родиною.

Юлія,
м. Золочів, Львівська обл.

■ Слава Ісусу Христу!
Пише Вам жінка, яка 6 років не втрачала надію, вірила і молилася. Я одружилася 6 років тому. Після першого року життя я зрозуміла, що чомусь не можу мати дітей. Ми з чоловіком обстежилися – наше здоров'я було в нормі. Я не здавалася – зверталася до інших лікарів, здавала різні аналізи, їздила на море (казали, що море допоможе). Результату не було. Мені навіть радили до ворожок звернутися – але мене завжди щось відштовхувало від такого «лікування». Тоді знайомі порадили молитися до святого Юди-Тадея. І я почала щиро відмовляти дев'ятницю до святого Тадея. Пройшло 2 місяці – я не вагітніла і перестала молитися. Минув ще якийсь час, мені набридли лікарі, я уникала запитань родичів: «Чому не вагітнієш? Невже дитинки не хочеш?» Стала дратівливою, хотіла спокою, але не могла його знайти.
Одного разу, їдучи від чергового лікаря, помітила в автобусі календар зі зображенням церкви. І враз мені захотілося піти до храму та помолитися, що я і зробила, приїхавши додому. В церкві підійшла до священика, і він прочитав наді мною молитву за ласку материнства! Після цього я купила собі вервичку і кожен день на ній молилася до Зарваницької Матері Божої, а також відновила дев'ятницю до святого Тадея. Я пообіцяла йому в разі допомоги написати про одержану ласку, і зробила ще ряд постанов, окрім цієї. І ось приблизно через 2 місяці сталося чудо – я дізналася, що чекаю дитину. Моїй радості не було меж. Святий Юда-Тадей вислухав і допоміг мені. Тепер я молюся за щасливе виношування мого малятка і за щасливі пологи!
Тому закликаю Вас – моліться до Святого Юди-Тадея у всякій потребі. Він допоможе кожному з Вас, тільки не втрачайте віри і наберіться терпіння, моліться гаряче, щиро – і будете почуті!

Світлана

КРОСВОРД «СВЯТИЙ ФРАНЦІСК АСИЗЬКИЙ»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

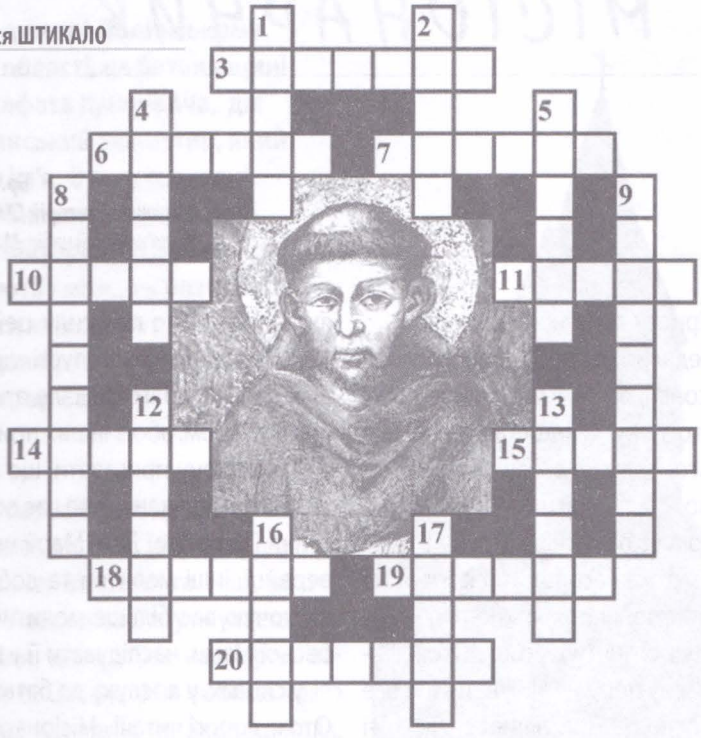

По горизонталі: 3. Розмова святого Франціска з Богом. 6. Згода, що дає право на здійснення чого-небудь. 7. Чеснота, котру святий Франціск вважав за основу досконалості. 10. «Бо їх життя – несплямлений …, землі ассізької предивна пара. Вони не мали премії Оскара, їх нагорода – сам Господь Ісус» (із вірша о. Василя Мендруня, ЧСВВ «Предивна пара»). 11. Коли одного разу він молився за містом у церкві св. Дам'яна, то почув … з хреста: «Франціску, направ мою церкву, що розвалюється» (Життя святих). 14. Охоронець святого Франціска та всіх людей. 15. Франціск Ассізький провадив святе … і робив багато добра для душі й тіла своїх ближніх (Життя святих). 18. «О Боже, учини з нас знаряддя Твого миру, щоб ми сіяли … там де панує тьма» (Молитва святого Франціска). 19. Рани Христові на тілі святого Франціска. 20. «Мене послано давати добрий …; якщо я не мав би стільки любові, щоб давати його, з мене інші мали б користь, а я сам не мав би жодної, хоча б я говорив усіма мовами, що їх знають люди й ангели» із слів св. Франціска.

По вертикалі: 1. Святий Франціск віддав себе і свій Чин Пречистій Діві Марії в опіку і мав велику надію на її … (Життя святих). 2. Отець Євген Небесняк … книжечки «Я – Франціск Асизький». 4. Чистота, убожество, … – монаші обіти, котрі характерні святому. 5. Проповідник волі Божої, апостол. 8. «О Боже, учини з нас знаряддя Твого миру, щоб ми сіяли … там, де панує кривда» (Молитва святого Франціска). 9. Передбачення наперед того, що відбудеться. 12. Храм, будівля, в якій відбувається християнське богослужіння. 13. Святе …, котре святий Франціск рекомендує читати своїм учням, друзям. 16. «У пам'яті – вчорашній землетрус. О ні, не завжди хрест – то Божа кара: це голос подали Франціск і … на світ цілий, що тоне від спокус (із вірша о. Василя Мендруня, ЧСВВ «Предивна пара»). 17. Стан хвилювання, тривоги.

Відповіді на кроссворд «Літера «В», опублікований у числі за вересень 2010 року:

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5.Ваврик. 6.«Варнак». 9.Вікно. 10.«Вихід». 11.Ватман. 12.Волинь. 15.Вільде. 16.Виграш. 21.Вечір. 22.Вісла. 23.Вуйцик. 24.Ваніль.
ПО ВЕРТИКАЛІ: 1.Варна. 2.Вислів. 3.Вагнер. 4.Ватин. 7.Вівчар. 8.Відень. 13.Вітвер. 14.Вавель. 17.Вісник. 18.Вітраж.19.«Вірую». 20.Віола.

МІСІОНАРЧИК

Бр. Юстин БОРИС, ЧСВВ
Малюнки: **Григорій СТАХІВ, Євген ШПИРКА**
Комп'ютерний набір: **Максим БЕРВЕТСЬКИЙ**

Слава Ісусу Христу, любі мої приятелі!

Ще тільки недавно ми насолоджувалися теплим літнім сонечком, аж ось минув один місяць шкільного року. Осінь стає все більш повноправною господинею. Поволі жовкне і облітає листячко, стає з кожним днем холодніше, частіше докучають дощі... Проте і тут є свої радощі: ще можна насолодитися золотою осінню у її барвистих шатах, а хлопчики все ще мають нагоду поганяти футбол. Отож, бажаю у цю прекрасну пору не забувати, що все це нам дарує Господь. Пригляньтеся до цієї краси та подякуйте Богові за те, що можете все це бачити та милуватися Його творінням. Адже є такі, які не можуть бачити, або такі, які надто пізно помітили цей чудовий дарунок Господній через пусті щоденні клороти, шкідливе та довготривале просиджування за комп'ютером, або з інших причин.

Також хочу пригадати, що місяць жовтень, як і місяць травень, – це час особливого почитання Пречистої Діви Марії через молитву на вервиці, інші молитви та добрі вчинки. Тому заохочую вас більше молитися до нашої Небесної Мами, наслідувати її у всьому: в молитві, у словах, у послуху до батьків та вчителів... Отож, дорогі читачі «Місіонарчика», посвячую вас усіх Непорочному Серцю Марії та віддаю вас під її могутній Покров. ■

Ваш «Місіонарчик»

ЩО МОЖНА КУПИТИ ЗА ГРОШІ?

Ліжко – але не сон.
Книги – але не знання.
Їжу – але не апетит.
Гарну одіж – але не красу.
Дім – але не сім'ю.
Ліки – але не здоров'я.
Розкіш – але не культурність.
Розваги – але не радість.
Розп'яття – але не спасіння.
Місце в церкві – але не небеса.

МІСІОНАРЧИК В ГОСТЯХ

В місті Володимирі-Волинському Волинської області, на батьківщині святого Йосафата Кунцевича, діє наш Василіянський монастир, який носить його ім'я. Отож, сьогодні ми познайомимося з маленькою спільнотою вівтарників, які тут прислуговують і можуть розповісти дещо з життя молоді на парафії. Знайомся: два брати-вівтарники, Андрій та Назар Сало:

Андрій:

Хоч у нашій парафії є небагато дітей, але ми організовуємо виступи (вертепи, сценки до свята Матері, св. Миколая та інші), інколи маємо поїздки. У виступах беруть участь діти з музичної школи, де працює наш організатор та дерегент п. Оксана. Ми любимо свою церкву. На даний час нас є четверо хлопців, які прислуговують до Служби Божої в неділі та свята. Це я, Андрій Сало, та мій брат Назар, Богдан Коновалець і Юрій Артисюк.

Моя сім'я переїхала зі Львова до Володимира-Волинського 9 років тому. Через півтора року ми дізналися про греко-католицьку церкву св. Йосафата, і з того часу ходимо сюди. Отець Терентій запросив мене прислуговувати. Я спочатку боявся, бо не знав, чи впораюся з цим завданням. Але дякую Богові, що досі маю нагоду це робити, і це мене заохочує ходити до церкви. Дякую також моїм батькам, що привчають мене до духовного життя.

Назар:

Мені було лише 5 років, коли ми почали ходити до церкви св. Йосафата. Коли мій старший брат Андрій почав прислуговувати, мене це також зацікавило. Дуже хотілося одягнути дальматику і слугувати, але я ще був малий, і мені сказали, що приймуть мене до вівтарної дружини, коли прийму Перше Святе Причастя. З великою нетерпеливістю я чекав цього дня, і коли він наставь, для мене це було найбільшою радістю. Мені подобається прислуговувати, бо я роблю це для Бога. Це мені допомагає наближатися до Нього. Дякую Богові за можливість бути біля Його Престолу.

– Чи були в твоєму житті якісь кумедні ситуації, пов'язані зі слугуванням?

– Так, було багато таких ситуацій. Найбільше запам'яталося, як я вчився розпалювати кадило, внаслідок чого руки та лице були в попелі, і я був схожий на попелюшку. Іншим разом необережно тримав свічку і попалив волосся. Прийшов додому з «новою зачіскою».

– Дякую вам, дорогі хлопці, за цікаву розмову. Бажаю вам та всім молодим людям, які належать до вашої парафії, Божої любові та опіки. А ще – великого бажання брати активну участь у житті парафії, адже ви є її майбутнє, і не тільки майбутнє, але й теперішнє! Ви і ваші сім'ї є тими клітинками, з яких складається Церква. Тож пам'ятайте про це. ■

ПЕРШЕ СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ У ВОЛОДИМИРІ-ВОЛИНСЬКОМУ

29 серпня на парафії святого Йосафата у м. Володимирі-Волинському відбулося свято Першої Сповіді та Урочистого Святого Причастя. Святі Таїнства прийняли п'ятеро дітей, яких готував бр. Терентій Тертула, ЧСВВ. Діти та батьки були дуже щасливі, і дехто відверто зізнався:

«Ми вдячні Богові за те, що змогли прийняти Христа у Святих Тайнах. Дякуємо Ісусові за те, що Він прийшов до наших сердець».

Таня Новицька

«Мені все дуже сподобалось. Я рада, що Ісус увійшов в моє серце».

Софія Панчишин

«Родини дітей, що прийняли Перше Святе Причастя, щиро дякують Богові за благословення та допомогу в проведенні цієї великої події. Нехай Ісус назавжди оселиться в серці не тільки наших дітей, але й в серці кожної української дитини, а Матір Божа ніколи не залишає нас та вимолює добру долю для наших дітей».

Батьки дітей, що прийняли Перше Причастя

УВАГА! КОНКУРС!

Продовжуємо конкурс на кращий малюнок, присвячений Святому Миколаю. Надсилайте свої малюнки на адресу «Місіонарчика». Переможці отримають призи: ті, що посядуте перші три місця, отримають компакт-диск з піснями від Тараса Курчика та цікаві призи від редакції. Всі інші учасники конкурсу та активні читачі отримають заохочувальні подарунки. Переможці конкурсу будуть нагороджені у грудні цього року до свята св. Миколая. Найкращі роботи будуть опубліковані на сторінках Місіонарчика.

Отож, поспішайте малювати та одразу надсилайте свої роботи за адресою:

79019, м. Львів, вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир отців Василіян, Місіонарчикові

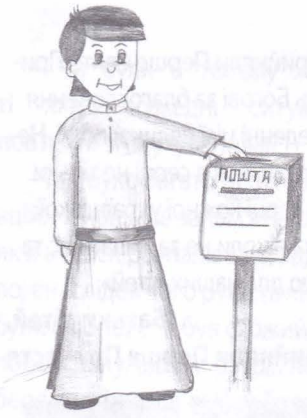

МІСІОНАРЧИКОВА ПОШТА

Дякую щиросердечно тобі, дорога Іринко, за твого чудового віршика та повчальну історію. Мені дуже приємно, що мої читачі такі талановиті – пишуть вірші та оповідання. Отож бажаю тобі, Іринко, та всім читачам наснаги та творчих успіхів. Не закопуйте свої таланти, але розвивайте та діліться успіхами з нашими читачами.

Я і ти немов одна людина,
Наша дружба з нами назавжди.
Хоч іноді ми можем сперечатись,
Битись, бігати й кричати.
Потім будем довго вибачатись,
Миритися, про прощення благати
Нашого єдиного Творця.
Ми давно вже помирились.
Пам'ятаємо завжди
Ми науку Божу: «Ніколи не гріши».
Опісля цих історій ми миримо усіх:
І маму, й тата,
І усю родину,
І наших друзів,
І малу дитину.
Ісус Христос зійшов на землю,
Щоби навчити нас добра,
Не сваритись і не мститись,
А спокійно говорити
Про всі добрії діла.

Гринишин Ірина, 14 років.
м. Львів

Івась і Микола дружать зі самого дитинства. Усе в них спільне, починаючи від горя, закінчуючи цукеркою. Вчаться в одному класі, сидять за одною партою. Є відмінниками.

Та ось одного разу Микола прийшов до школи злий і сів за одною партою зі сусідським хлопцем Юрком. Юрко не мав ніколи друзів, ходив насуплений, усім заздрив, сидів завжди сам. На перерві Івась підійшов до друга і запитав: «Чому у тебе такий настрій?» А той грізно відповів: «Не хочу з тобою говорити». Івась не розумів, що сталося. Микола розказав, що вчора прийшов до нього в гості Юрко і запропонував погратись машинками. Юра витягнув свою колекцію, Микола також пішов показувати свою, але не знайшов. Юрко розказав, нібито сам бачив, як Іван крав машинки.

Іванко знав, як вивести злодія на чисту воду. Усі машинки Миколи були підписані червоним фломастером. Узявши при Миколі колекцію Юрка, він показав, що всі позначки на машинці червоного кольору. Юрко почервонів і втік. Хлопці знайшли його заплаканого на шкільному майданчику. Юрко розказав, що він це зробив через заздрість.

Пройшов місяць. По місту ходять троє друзів: Івась, Микола і Юрко. Ось яка справжня дружба – прощає навіть крадіжку. ■

БОГ - СПРАВЕДЛИВИЙ СУДДЯ

Віра ПАРФЬОНОВА

Надійка сиділа біля вікна. Їй було цікаво спостерігати за пташками, такими кумедними: сіро-бурі горобчики шмигали зграйками, синички трималися окремо, а одна чорна-пречорна ворона «крокувала» тротуаром. «Іде, ніби пава», – подумала Надійка і посміхнулась. Таке чудернацьке видовище дуже розвеселило її.

– Бабусю, – звернулась дівчинка до сивоволосої жінки, що сиділа поруч на кріслі, читаючи газету, – ви знаєте так багато історій, розкажіть щось цікавеньке про птахів, будь ласка.

– Гаразд, люба внученько, розкажу. Це дуже давня історія, яку розповіла мені моя бабуся, – жінка відклала газету, обняла допитливе дівчатко, – слухай.

В одній сім'ї народився хлопчик. Раділи мама і тато, бабуся і дідусь. Та ще б не радіти: малесеньке, волоссячко чорненьке і носик ґудзичком. На кого він схожий? Бабуся казала, що на неї, дідусь – не відступав: «Мій онук, тоді й на мене схожий. Ну, ніби з мого ока випав».

І враз, який біль! Ніби хтось ножа в серце встромив – хлопчатко було сліпе. О, леле! Воно ніколи не побачить ясного сонця і блакитного неба, розкішних дерев і барвистих квіток, своїх бабусю і дідуся. Велике щастя перетворилося на нескінченне горе…

Біль пронизувала нутро. Молодий чоловік сповідався священику, в розпачі нарікаючи на Бога, який послав йому це жахливе терпіння, не розуміючи, за що.

– Сину, – спокійно мовив сповідник, – Бог – справедливий Суддя, що за добро нагороджує, а за зло – карає. Зараз ти розумний, чесний чоловік. А може, в дитинстві чи юності зробив зло, за яке не розкаявся?

Наче вітром навіяли спогади. Ось він, хлопча, стрімголов мчить стежкою до лісу. О, скільки птахів! Витяг рогатку і ну стріляти. Не одній пташині підбив крильця. А як з хлопцями виколювали очі горобцю... Цікаво було дивитись, куди полетить сліпе. І як було смішно, коли воно вдарялося в стовбур дерева. Тоді реготали: «Яке п'яне!» Моторошно. Аж у самого мурашки по тілі. Яка нелюдська жорстокість! Батьки не знали, а Бог бачив усе…

– Так, отче, Бог справді справедливий Суддя, – прошепотів чоловік (на більше йому забракло сил) і залився слізьми.

Бабуся закінчила розповідь. В кімнаті стояла тиша. Надійка поринула в роздуми. ■

ВЕСЕЛИНКИ

Лисі та однорукі

– Тату, а чому на концерті у філармонії і на спектаклях у театрі лисі завжди сідають в першому ряду?

– Хм… Я думаю, щоби однорукі, які сидять у другому ряду, теж могли б аплодувати.

У лікаря

Приходить чоловік до лікаря:

– Лікарю мені важко дихати!

– Ну що ж ви себе так мучите? Не дихайте!

Ракетна база

– Алло, це база?

– Ви не туди потрапали. Це ракетна база.

– Це ви не туди потрапали. Хто мені заплатить за мій сарай?!

В гостях

Господар – гостеві:

– Що, посвітити вам на сходинки?

– Ні, спасибі, я вже внизу лежу.

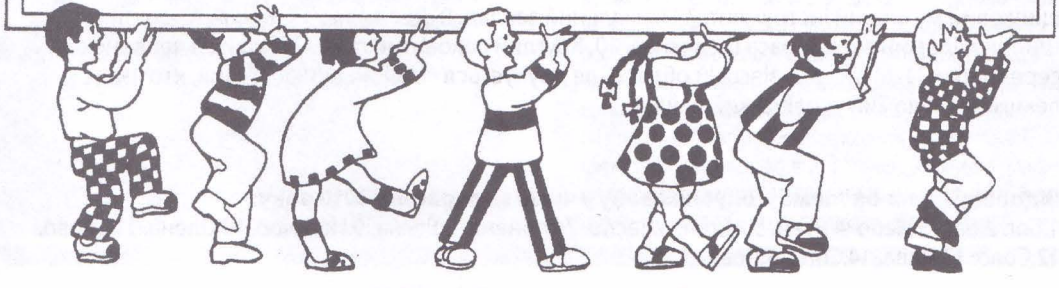

ЗАГАДКА «ШАХМАТКА»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

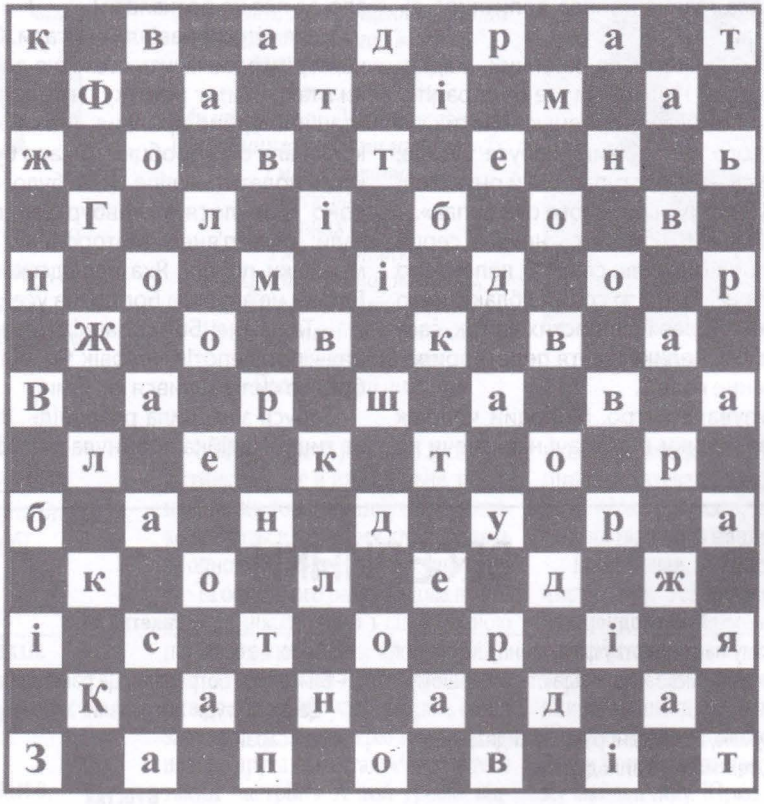

Вибіріть слово та дайте відповідь на наступні запитання:

1. Наука про загальний розвиток народу, країни, суспільства (шкільний предмет). 2. Столиця Польщі. 3. Один із трьох місяців осені. 4. Місцевість у Португалії, де з'явилася Божа Мати трьом дітям. 5. Прямокутник, в якого всі сторони рівні. 6. Український народний багатострунний щипковий музичний інструмент. 7. Навчальний заклад. 8. Держава у Північній Америці. 9. Широковідомий вірш Тараса Шевченка. 10. Круглий соковитий плід з солодкою червоною серединою. 11. Місто у Львівській області, де друкується «Місіонарчик». 12. Той, хто читає лекцію. 13. Відомий український байкар.

Відповіді на головоломку, опубліковану у числі за вересень 2010 року:

1.Бог. 2.Бас. 3.Небо. 4.Ясен. 5.Ангел. 6.Весло. 7.Слоненя. 8.Весна. 9.Наголос. 10.Олена. 11.Слово. 12.Соло. 13.Нева. 14.Сон. 15.Лев.

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР»

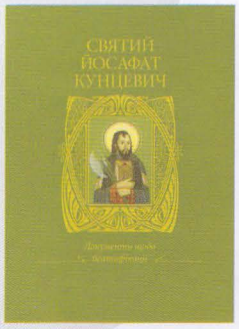

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ КУНЦЕВИЧ
Документи щодо беатифікації. – Львів: Місіонер, 2010. – 324 с.

Йосафат Кунцевич, святий і священомученик, монах-василіянин, архиєпископ -- одна із найяскравіших постатей в історії Української Греко-Католицької Церкви, великий подвижник з'єднання Церков, взірець аскетичної стійкості, харизматичний душпастир. Книга "Святий Йосафат Кунцевич" -- по суті, перше видання про нього, причому не лише в Україні, а й у світі, хоча, як видно з документів щодо його беатифікації, святий Йосафат належав до ключових фігур в історії Вселенської Церкви тієї епохи. Будучи вірним своєму духовному постулату, він поєднав жертву свого життя з жертвою Христа.

Владика
Софрон МУДРИЙ, ЧСВВ
НАРИС ІСТОРІЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ.
– Львів: Місіонер, 2010. – 544 с.

У час поліконфесійності, коли вітки Христової Церкви прагнуть порозуміння та єдності, ця книжка дасть відповідь на багато запитань, які стоять на перешкоді з'єднання. Вона охоплює історію зародження, становлення та розвитку Української Церкви від найдавніших часів до сьогодення та особливу увагу приділяє спробам порозуміння, їх актуальності та доконечності. Історія різних віток однієї Церкви, яку описав автор, покликана допомогти конфесіям пізнати одна одну та відновити єдність, закладену Володимировим хрещенням та омиту кров'ю святих українського народу. Матеріал добре структурований, а його виклад робить цю книжку доступною для широкого кола читачів.

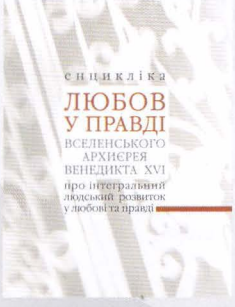

Венедикт XVI
ЛЮБОВ У ПРАВДІ. –
Львів: Місіонер, 2010. – 128 с.
Енцикліка про інтегральний людський розвиток у любові та правді

«Людському розвитку потрібні християни із руками, зведеними до Бога у молитві, християни, що керуються усвідомленням того, що любов у правді, caritas in veritate, з якої походить справжній розвиток, не є нашим витвором, є нашим даром. Тому у важкі та складні моменти, окрім усвідомленої дії, ми повинні перш за все звернутися до Його любові.» (п. 79)

Карло Марія МАРТІНІ
ВІДВАГА ПРИСТРАСТІ.
Сучасна людина і дилема вибору.
– Львів: Місіонер, 2010. – 240 с.

Ця невелика за обсягом книга перекладена на багато мов світу, в багатьох країнах вона стала бестселером. Кардинал Карло Марія Мартіні, єзуїт, колишній ректор Римського Григоріанського університету, пізніше – архиєпископ Міланський, відомий інтелектуал, прихильник діалогу з представниками інших конфесій і провідний діяч європейського екуменізму, дослідник Нового Заповіту, говорячи про "Відвагу пристрасті", зупиняється на важких, болючих питаннях буття. Опираючись на постать апостола Петра, Мартіні показує, як перспективи історичного поступу людини пов'язані з принципами і цінностями християнської етики. Уявний діалог між віруючою людиною і апостолом Петром вимагає великого напруження думки, але щедро винагороджує вдумливого читача.

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЛІТЕРАТУРИ

звертатися за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 40
м. Львів, 79019,
тел.: 0952602157, (032) 272-90-80
shop@missioner.com.ua
http: www.missioner.com.ua

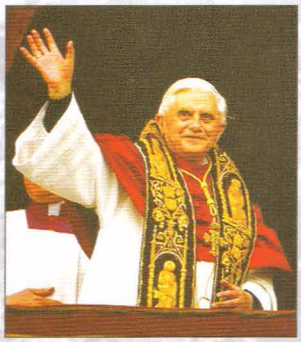

РІЗДВЯНА СЛУЖБА ІЗ СВЯТІШИМ ОТЦЕМ БЕНЕДИКТОМ XVI

14 грудня – 28 грудня 2010 р.Б.

14.12	Виїзд з м. Львова.	Перетин українського - польського кордону.
15.12	Приїзд до м. Відня.	**Служба Божа в українській церкві св. Варвари. Оглядово-пішохідна екскурсія.** Поселення в готель, вільний час, нічліг.
16.12	Переїзд до м. Венеції.	Поселення в готель, вільний час, нічліг.
17.12	м. Венеція.	**Служба Божа в соборі св. Марка. Екскурсія містом.**
	Переїзд до м. Лоретто.	Поселення в готель, вільний час, нічліг.
18.12	м. Лоретто.	**Служба Божа в Хатинці пресвятої Родини з Назарету.**
	Переїзд до м. Лончано.	**Чудо святої Крові.** Поселення в готель, вільний час, нічліг.
19.12	Переїзд до м. Барі.	**Служба Божа біля мощей св. Миколая. Екскурсія містом.** Поселення в готель, вільний час, нічліг.
20.12	Переїзд до м. Сан Джованні Ротондо.	**Служба Божа біля мощей св. о. Піо.** Поселення в готель, вільний час, нічліг.
21.12	Переїзд до м. Фоджо.	**Служба Божа. Санктуарій св. Михаїла.**
	Переїзд до м. Неаполя.	**Екскурсія на вулкан Везувій.** Вільний час, нічліг.
22.12	Переїзд до м. Риму.	Поселення в готель, вільний час, нічліг.
23.12	Екскурсія по місту Риму.	**Служба Божа в базиліці Марії Великої.** Вільний час, нічліг.
24.12	Екскурсія по місту Риму.	**Служба Божа. Ватиканські музеї. Свята вечеря.** Вільний час, нічліг.
25.12	Площа св. Петра.	**РІЗДВЯНА СЛУЖБА БОЖА. БЛАГОСЛОВЕННЯ І РІЗДВЯНЕ ПРИВІТАННЯ ПАПИ.**
	Переїзд до м. Падуї.	Поселення в готель, вільний час, нічліг.
26.12	м. Падуя.	**Служба Божа на могилі св. Антонія, екскурсія містом.**
	Виїзд до м. Будапешта.	Вільний час, нічліг.
27.12	м. Будапешт. Виїзд до м. Львова.	**Оглядова екскурсія по Будапешті. Служба Божа. Дегустація вин та знаменитого угорського гуляшу.**
28.12	Повернення до м. Львова.	

ВАРТІСТЬ ПАЛОМНИЦТВА: 620 €

У вартість входить: Проїзд по маршруту, проживання з сніданками, візова підтримка, медичне страхування, кораблик у Венеції, вхідний квиток в Ватиканські музеї, громадський транспорт, дегустація вин та знаменитого угорського гуляшу.

З собою потрібно мати: молитовник, вервичку або чотки, свічку, підчас прощі кожний прочанин повинен приступити до св. Сповіді, щоб міг отримати повний відпуст в ювілейному часі.

Здача документів до 20 ЛИСТОПАДА 2010 р.Б.
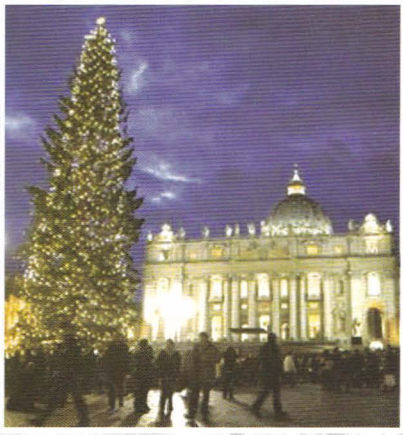
ДОДАТКОВУ ІНФОРМАЦІЮ
ви можете отримати за тел. (050) 43-66-303, (067) 68 67 414
За адресою вул. Б. Хмельницького, 36
редакція часопису «МІСІОНАР»